

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA APLIKOVANÉ INFORMATIKY

Vliv sociálních sítí na chování společnosti
The Influence of Social Networks on the Behavior of Society

Student: Ondřej Gajda

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Alena Juráková, Ph.D.

Ostrava 2012

Zadání bakalářské práce

Student: **Ondřej Gajda**
Studijní program: B6209 Systémové inženýrství a informatika
Studijní obor: 6209R001 Aplikovaná informatika
Téma: **Vliv sociálních sítí na chování společnosti**
The Influence of Social Networks on the Behavior of Society

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Teoretická východiska, základní pojmy z oblasti sociálních sítí
3. Vymezení objektu zkoumání
4. Analýza problematiky prostřednictvím dotazníkového šetření
5. Zhodnocení výsledků šetření, návrhy a doporučení
6. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

DĚDIČEK, Dominik. *Facebook*. Brno: Computer Press, 2010. ISBN 978-80-25131-96-1.

ČERMÁK, Miloš. *Facebook - Sociální média - módní vlna, nebo revoluce v komunikaci?* Praha: Mladá fronta, 2010. ISBN 978-80-204-2336-8.

KELSEY, Todd. *Social Networking Spaces: From Facebook to Twitter and Everything In Between.* New York: Apress, 2010. ISBN 978-1-4302-2596-6.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Alena Juráková, Ph.D.**

Datum zadání: 25.11.2011

Datum odevzdání: 11.05.2012

Ing. Petr Rozehnal, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracoval samostatně.

Ondřej Gajda

V Ostravě dne 11.5.2012

Poděkování

Tímto bych rád poděkoval vedoucí mé bakalářské práce Ing. Aleně Jurákové, Ph.D. za poskytnuté rady a inspiraci.

Obsah

1	Úvod	4
2	Teoretická východiska, základní pojmy z oblastí sociálních sítí	6
2.1	Sociální sítě.....	6
2.2	Facebook.....	8
2.3	Google+	11
2.4	Twitter	15
2.5	Myspace.....	16
2.6	Líbímseti.cz	18
2.7	Lidé.cz	19
2.8	Spolužáci	20
2.9	Závislost v číslech	22
2.10	Když zabezpečení nestačí	22
3	Vymezení objektu zkoumání.....	27
4	Analýza problematiky prostřednictvím dotazníkového šetření	28
4.1	Struktura dotazníku.....	28
4.2	Hypotézy.....	28
4.3	Vyhodnocení dotazníku a hypotéz	30
5	Zhodnocení výsledků šetření, návrhy a doporučení	44
5.1	Zhodnocení výsledků šetření	44
5.2	Vlastní zkušenost.....	45
5.3	Návrhy a doporučení	46
6	Závěr	48

Seznam použité literatury

Seznam zkratk a pojmů

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

1 Úvod

Internet je nástroj pro vyhledávání informací, pro práci, pro komunikaci. Internet je místo, kde z 99% nalezneme, co hledáme. Internet je na počítačích, v televizi, v mobilních telefonech. Internet je všude kolem nás. Internet je fenomén.

Doba, kdy byl přístup k internetu možný pouze přes vytáčené telefonní připojení je dávno pryč. Dnes se klade důraz na rychlost a spolehlivost. Komeracionalizace internetu a rychlý vývoj počítačových technologií umožnil, že z praotce internetu Arpanetu čítajícího v roce 1972 padesát propojených počítačů, se stala síť s více než 2 miliardami účastníků. Než však internet dostal svou nynější tvář, musel projít velkým vývojem a bylo do něj investováno mnoho peněz a úsilí. S rozvojem internetu se odkrývaly uživatelům a jeho tvůrcům netušené možnosti využití ale i zneužití této počítačové sítě. Své místo si zde našel obchod, kultura, politika ale také různí podvodníci a zloději, kteří neustále vymýšlejí nové způsoby jak z nás vymámit citlivé údaje prostřednictvím našich počítačů. Dá se tedy říci, že internet vstoupil do všech oblastí našeho života a doprovází nás na každém kroku.

Internet doznal v posledních letech značných změn. Z informačního nástroje se stal více sociálním. Někteří uživatelé mají internet jako zdroj obživy, jiní zde naopak peníze utrácejí. Dobrým příkladem pro oba případy může být internetový obchod, neboli e-shop, který zaznamenává v posledních letech rostoucí popularitu, která souvisí s pohodlím nákupu z domova a s mnohdy příznivějšími cenami, než jsou nám schopny nabídnout kamenné prodejny. Příkladem socializace jsou i diskuzní fóra. Zde se uživatelé rozdělují do skupin podle zájmu, může se jednat o fóra hudební, filmová, fóra zabývající se určitými koníčky, můžeme zde sdílet své poznatky, názory, ale i různé soubory či přidávat odkazy. Pokud máme ovšem chuť s někým diskutovat v reálném čase, ale z jakéhokoliv důvodu neupřednostníme osobní setkání, mohou nám vhodně posloužit chatovací servery, které se rovněž dělí podle oblastí zájmů, či chatovací programy. Zajímavostí je, že jedna z prvních možností komunikace v reálném čase pomocí internetu, Internet Relay Chat, vznikla již v roce 1988 ve Finsku, kdy bylo v síti zapojeno přes 27 000 počítačů, ale protože Finsko nemělo zahraniční konektivitu IRC tedy zůstalo výsadou Finska. [20]

Socializace internetu dává i určitý prostor seberealizaci prostřednictvím virtuálních světů a virtuálních přátelství. Můžeme žít tedy dva životy: ten v reálném světě a ten ve virtuálním světě. Mezi nejznámější virtuální světy patří aplikace Second Life, která se snaží

o napodobení reálného světa v takovém rozsahu, že je uživatelům umožněno za reálné peníze nakupovat virtuální byty, zvířata, automobily apod. V praxi to funguje tak, že si uživatel po svém přihlášení do virtuálního světa může zakoupit svůj vysněný automobil a svézt v něm svého kamaráda. Vše je však „jenom jako“. Byly však ohlášeny případy, kdy přílišné utrácení ve „druhém životě“ vedlo k bankrotu v „prvním životě“, v reálném světě.

Mezi nejnovější přírůstky internetu patří sociální sítě, označované někdy jako komunitní weby. Zde je uživateli umožněno virtuálně potkávat nové lidi, sdílet fotografie, videa, názory, prakticky zde můžeme dělat cokoli, co se nám zachce, vše je však zabaleno do jistého hávu anonymity. Zde se v některých uživatelích probouzí chování, kterému by na veřejnosti nedali prostor. Problematika sociálních sítí je tedy mnohem sofistikovanější než by se nezajímavému pozorovateli mohlo zdát. Je nutno si přiznat, že sociální média mění naši společnost. Ovlivňují naše osobní i profesní životy, formují způsob, jakým se mnoho z nás chová, baví a komunikuje. Toto téma je v poslední době velmi často diskutovaným a nezřídka se můžeme na zpravodajských serverech dočíst o případech spojených právě s uživateli sociálních sítí, u kterých se projevila závislost na tomto výdobytku moderní doby, která je přivedla do nejrůznějších situací. Cílem bakalářské práce je pomocí dotazníkového šetření analyzovat a popsat vliv sociálních sítí na chování společnosti. Toto téma jsem si vybral, protože mě vždy zajímal i druhý pohled na trendy související s informačními technologiemi, na rizika jejich používání a vliv na člověka, ať už jedince či celou společnost.

dnes, bylo vynalezení IRC, systému pro komunikaci v reálném čase, který byl popsán již v úvodu. První sociální síť byla síť classmates.com vybudována v roce 1995 Randym Conradem, která byla velmi podobná dnešním sociálním sítím. Síť classmates.com se stala velmi úspěšnou a následovaly ji např. síť Facebook nebo Myspace. [26]

Společným znakem většiny dnešních sociálních sítí je uživatelský profil, kde je umožněno jeho vlastníkovvi nahrát svou fotografii. Takovýto profil je identifikován uživatelským jménem či přezdívkou, obsahuje osobní informace a možnost navazování přátelství. Sociální sítě jsou založeny na komunikaci, kterou můžeme rozdělit na dva základní typy:

- Přímá zpráva je zasílána příjemci způsobem podobným emailům či zprávám zasílaným přes messenger klienta. Její obsah vidí pouze odesílatel a příjemce.
- Druhým typem je zpráva, kterou napíšeme na svém profilu, a její obsah se zobrazí všem uživatelům, se kterými máme nějakou vazbu. Její zobrazení můžeme nastavit v pokročilejším nastavení, kde můžeme určitý typ zprávy skrýt vybraným uživatelům, například těm, které nemáme v „přátelích“.

Sociální sítě můžeme rozdělit do čtyř základních typů:

- Prvním typem je např. LinkedIn sloužící k navazování obchodních kontaktů, hledání práce atp.
- Druhým typem jsou sociální sítě, pomocí kterých uživatelé udržují kontakt se svými spolužáky. Typickým příkladem je výše zmiňovaná síť Classmates.com.
- Třetím typem sociálních sítí jsou blogy, na kterých jejich vlastníci prezentují své názory a postřehy. Může se jednat o osobní deníčky ale i o oficiální zpravodajství firem.
- Čtvrtým typem je mikroblog. Ve své podstatě je založen na klasickém blogu ale délka příspěvku nepřesahuje 140 znaků. Dalším znakem mikrobloggerů je používání tagů a možnost reagovat na příspěvky ostatních uživatelů. [27]

Zvláštní případ tvoří síť jako Youtube, sloužící ke sdílení videí, Photobucket ke sdílení fotografií nebo Reverbnation určená hudebníkům a kapelám, které zde mohou prezentovat svá díla.

V následujících podkapitolách budou představeny českým uživatelům nejznámější sociální sítě.

2.2 Facebook

Obrázek 2.2 - Logo Facebooku

Mezi suverénně nejznámější a masově nejoblíbenější sociální sítě patří Facebook. Historie této sociální sítě se datuje od roku 2004 a jejím zakladatelem je bývalý student Harvardovy univerzity Mark Zuckerberg. Samotnému Facebooku předcházely služby jako např. CourseMatch, ve které bylo umožněno studentům Harvardu porovnávat svůj rozvrh s rozvrhy spolužáků, nebo služba Facemash, která porovnávala fotografie studentek Harvardské univerzity. K těmto fotografiím měl Mark Zuckerberg neoprávněný přístup, přesto služba oslovila Zuckerbergovy starší spolužáky, kteří mu nabídli, aby spolupracoval na sociální síti nazvané HarvardConnection. Zuckerberg nabídku přijal, avšak tuto síť nikdy nedokončil, myšlenku převzal za svou a pustil se do práce na své vlastní sociální síti zvané The Facebook. Síť byla původně pouze výsadou pro studenty Harvardské univerzity, avšak brzy expandovala na další univerzity a získávala si takovou popularitu, až došlo k jejímu uvolnění pro všechny zájemce. Dnes čítá Facebook přes 812 miliónů uživatelů, odhaduje se tedy, že každý devátý člověk na Zemi má svůj účet na této síti, a z jejího tvůrce se stal nejmladší miliardář světa. Historii sítě mapuje množství knih, např. Miliardáři z Facebooku, ale také filmové zpracování, The Social Network. Na grafu níže (viz Graf 2.1) vidíme celkový počet uživatelů Facebooku a vývoj za posledních 6 měsíců. Graf je aktuální k datu 3.3.2012.

Worldwide Facebook Users - 812 145 340

Graf 2.1 - Počet uživatelů

[zdroj: <http://www.socialbakers.com/storage/www/charts/world-users-last-6-months.png>]

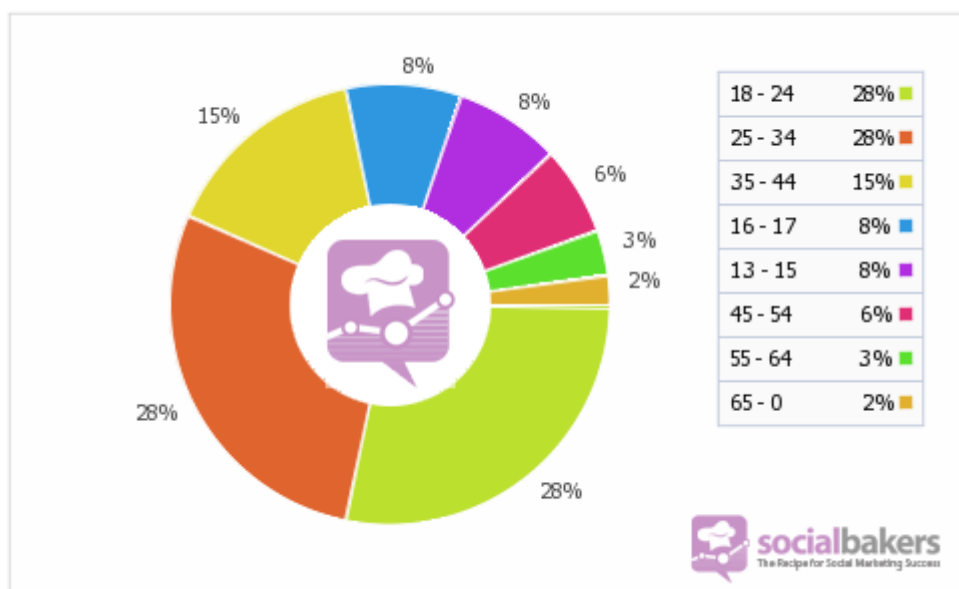
Nejvíce uživatelů se nachází ve Spojených státech Amerických, kde vlastní svůj profil na Facebooku více než 155 milionů 700 tisíc obyvatel.

V dnešní době je Facebook plně přeložen do 68 jazyků a je jednou z největších sociálních sítí na světě. Svým uživatelům nabízí mnoho služeb, které se jim po registraci zpřístupní. Po přihlášení je uživateli umožněno vyplnit svůj profil, nahrát profilovou fotografii a poslat jiným uživatelům žádost o přidání do „Přátel“. Pokud druhý uživatel tuto žádost odsouhlasí, získají oba uživatelé, pokud není nastaveno jinak, možnost zobrazit „Zed“, neboli „The Wall“, na kterou mohou ostatní uživatelé psát vzkazy a vkládat multimediální obsah, a rovněž získají přístup ke sdílenému obsahu, informacím a fotografiím druhého uživatele. Podle průzkumu společnosti H1.cz je nejoblíbenějším příspěvkem status. Svou roli zde hraje i jeho délka, čím kratší, tím více „Likes“ a komentářů. [5]

Mezi základní služby patří aplikace pro sdílení fotografií. Uživatel si může vytvářet alba s fotografiemi, na nichž může označovat své přátele, kterým se následně tyto fotografie objeví v albu s fotografiemi, na nichž byli označeni. V současné době se na Facebooku nachází přes 1.7 miliardy fotografií. Další aplikací jsou „Videa“. Jedno video může být maximálně 20 minut dlouhé, mít 1024 MB velký obsah a je umožněno, stejně jako u fotografií, označovat své přátele. Velmi oblíbenou a využívanou aplikací nejen samotnými uživateli, ale i firmami, je aplikace „Události“. Pomocí této aplikace je umožněno uživateli

plánovat různé akce či události, zvát ostatní uživatele a sdílet multimediální obsah. Jedná se o virtuální podobu pozvánky obsahující informace o dané události a přehled hostů. Pro upoutání pozornosti využívají uživatelé aplikaci „Šťouchnutí“. Na Facebooku se však nenacházejí pouze aplikace z dílny tvůrců Facebooku ale i aplikace třetích stran. Uživatelé tak mají možnost hrát online různé hry, vyplňovat testy, zasílat si přání k vánocům atp. [1] Firmy zde využívají možnost založení oficiální stránky, díky které mohou šířit své aktuální nabídky a komunikovat s uživateli, kteří se dobrovolně k takovéto stránce připojili pomocí tlačítka „To se mi líbí“. Podobné stránky mohou vlastnit i hudební kapely, známé osobnosti, ale v podstatě jakákoliv osoba, které uživatelé potvrdí svůj odběr. Takovým uživatelům se říká „Likers“ a je jim umožněno se připojit k libovolnému množství stránek. [2]

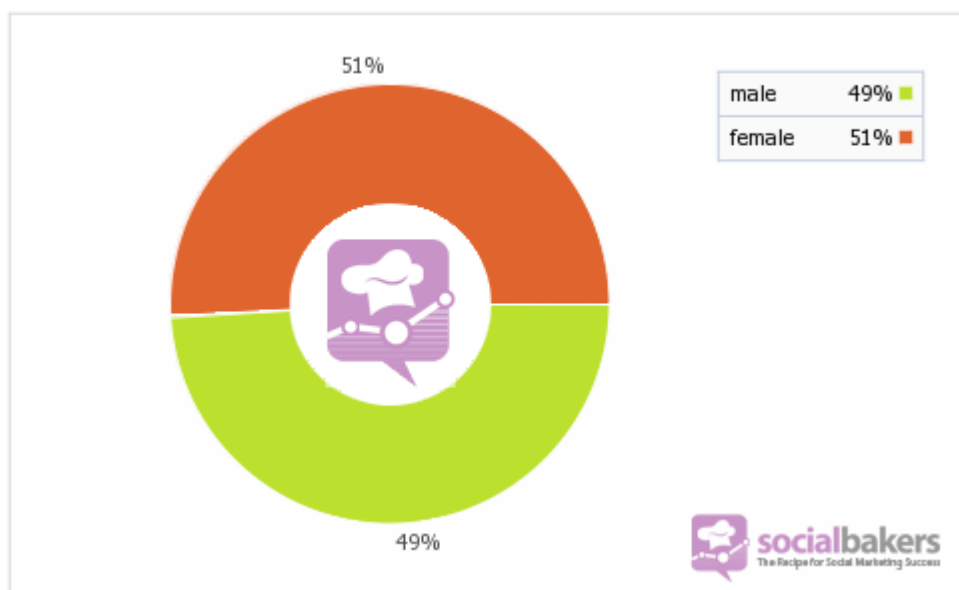
Českou republiku zasáhla vlna Facebooku v roce 2009 a od té doby stále nabývá na popularitě. Česká republika se celosvětově nachází na 43. místě s více než 3 milióny 550 tisíci uživateli a za poslední tři měsíce byl zaznamenán nárůst o 121 180 profilů. [24] Veškerá čísla jsou aktuální k datu 3.3.2012. Na grafu níže (viz Graf 2.2) vidíme věkovou skladbu českých uživatelů Facebooku. Tato čísla mohou být zkreslená, protože někteří uživatelé vlastní dva a více profilů i přesto, že to pravidla zakazují.

Graf 2.2 -Graf věkové skladby uživatelů v ČR [24]

Nejpočetnější skupinou jsou uživatelé ve věku 18 - 24 let a 25 – 34 let, kteří zaujímají stejně velký procentní podíl a to po 28%. Nejmenší skupinu tvoří uživatelé nad 65 let, kterých

jsou pouze 2%. Při dělení uživatelů z hlediska pohlaví zjistíme, že obě skupiny jsou velmi vyrovnané. Žen je na Facebooku pouze o 2% více než mužů (viz Graf 2.3).

Graf 2.3 - Graf skladby českých uživatelů dle pohlaví [24]

2.3 Google+

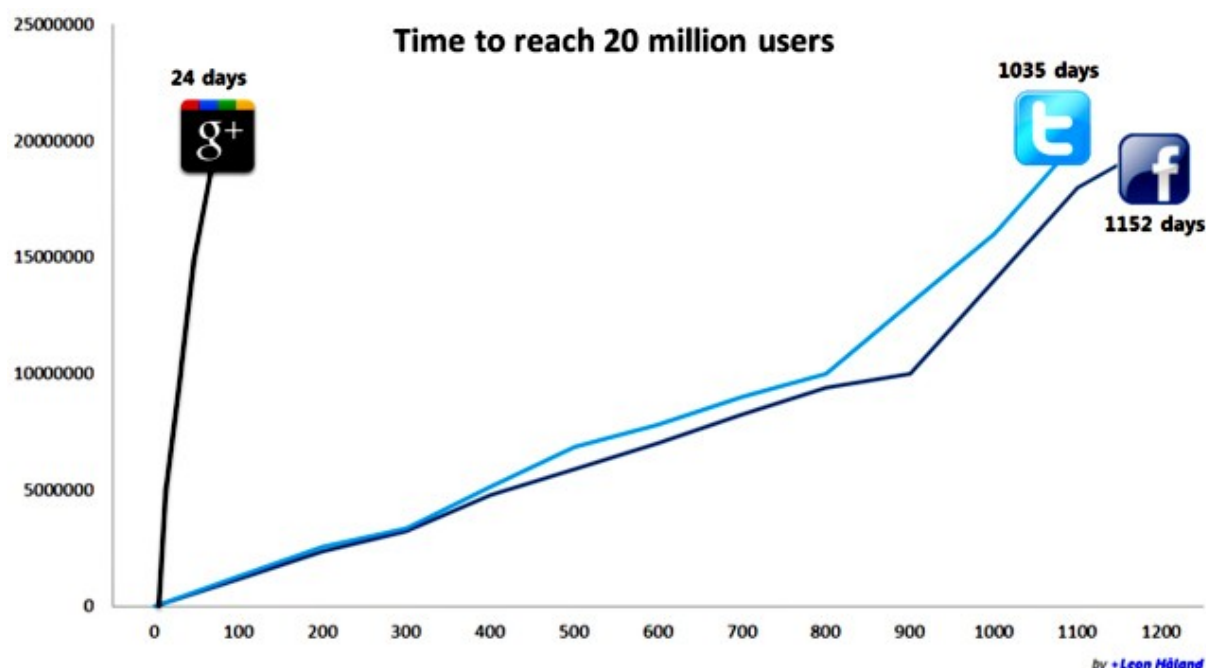

Obrázek 2.3 - Logo Google+

Podstatně mladší sociální síť než Facebook je Google+ od společnosti Google, která představuje jeho největší konkurenci. Nejedná se však o první sociální síť této společnosti. Tou první byla síť Orkut, která byla spuštěna v roce 2004 a byla velmi podobná Facebooku. Druhou sociální sítí společnosti Google byla mikroblogu Twitter podobná síť Google Buzz spuštěná v roce 2010, avšak ani jedna síť nebyla úspěšná tak, jak si společnost Google představovala a nezískala si patřičný zájem uživatelů. Za zmínku stojí, že síť Orkut stále funguje a je populární především v Brazílii. Síť jako je Facebook, ale nemůže konkurovat. Vedení společnosti Google však považuje sociální sítě za velmi důležitou část dalšího vývoje internetu a proto jejich vývojáři začali intenzivně pracovat na nové sociální síti.

Google+ byla uvedena do provozu 28. června 2011 a zpočátku byla přístupna pouze omezenému počtu uživatelů, kteří se mohli připojit jen na základě pozvánky. Díky tomuto omezenému přístupu se zvýšil zájem připojit se k síti, protože být součástí se stalo lákavější.

Již po 24 dnech se připojilo k Google+ 20 miliónů uživatelů a v polovině října společnost oznámila překročení hranice 40 miliónů registrovaných uživatelů. [12] Tento raketový start je zobrazen na grafu níže (viz Graf 2.4), který porovnává dobu, za jakou sítě Google+, Facebook a Twitter získaly 20 miliónů uživatelů.

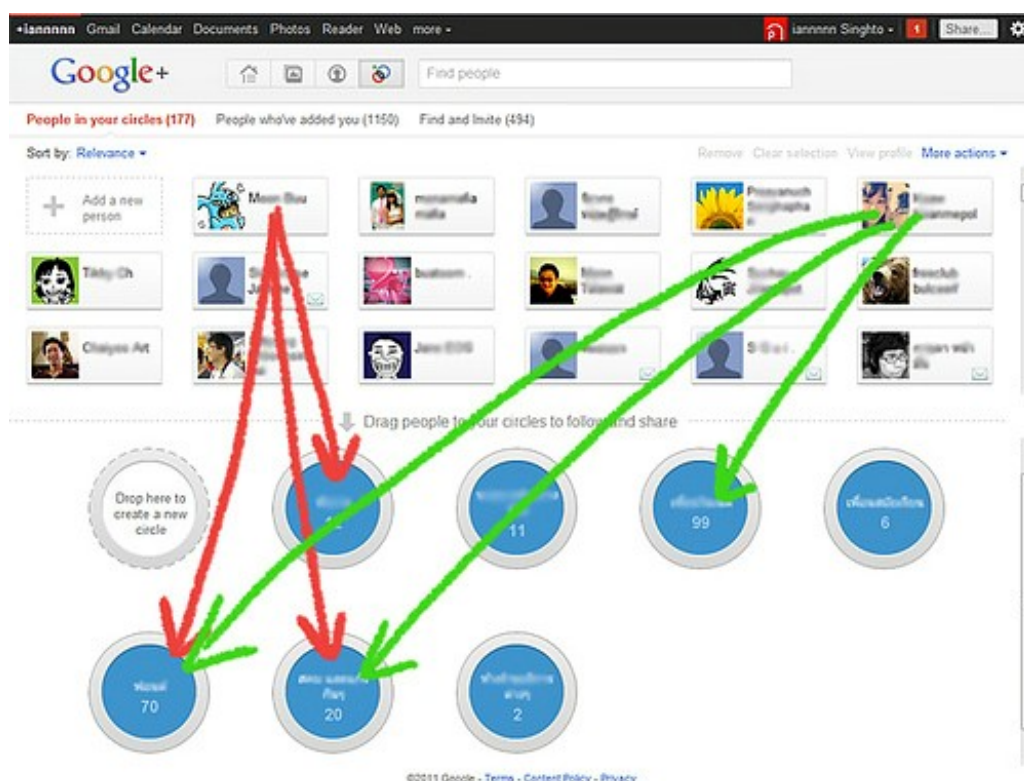

Graf 2.4 - Graf znázorňující počet dnů potřebných pro získání 20 miliónů uživatelů

[zdroj: http://www.majordodo.com/assets_c/2011/07/google%20plus%20growth%2020mil-thumb-640xauto-3553.png]

Z grafu je zřejmé, že Google+ nemá v tomto ohledu konkurenci.

Sociální síť Google+ se v podstatě skládá, podobně jako Facebook, ze „zdi“, neboli streamů, profilu a fotogalerie. Nejedná se však o zbrusu nové aplikace, ale o soubor již existujících služeb. Zeď obstarává služba Google Buzz, profil zajišťuje Google Profile a o fotografie se stará služba Picasa Web Albums. Na rozdíl od většiny sociálních sítí nemá uživatel Google+ přátele ale skupiny uživatelů, tzv. kruhy (angl. circles). V praxi to vypadá tak, že uživatel je součástí hned několika kruhů, se kterými sdílí určitý obsah. Takový kruh může tvořit rodina, kolegové z práce nebo přátelé ze školy, v podstatě kdokoli, koho do příslušného kruhu přiřadíme. [19] Na obrázku níže je znázorněno, jakým způsobem uživatel tvoří své kruhy (viz Obrázek 2.4).

Obrázek 2.4 - Tvorba kruhů

Z obrázku je zřejmé, že k přidání uživatele do kruhu stačí pouze přesunout profilovou ikonu na požadovaný kruh. Nový kruh se tvoří přesunutím profilové ikony daného uživatele na šedý kruh vlevo nahoře.

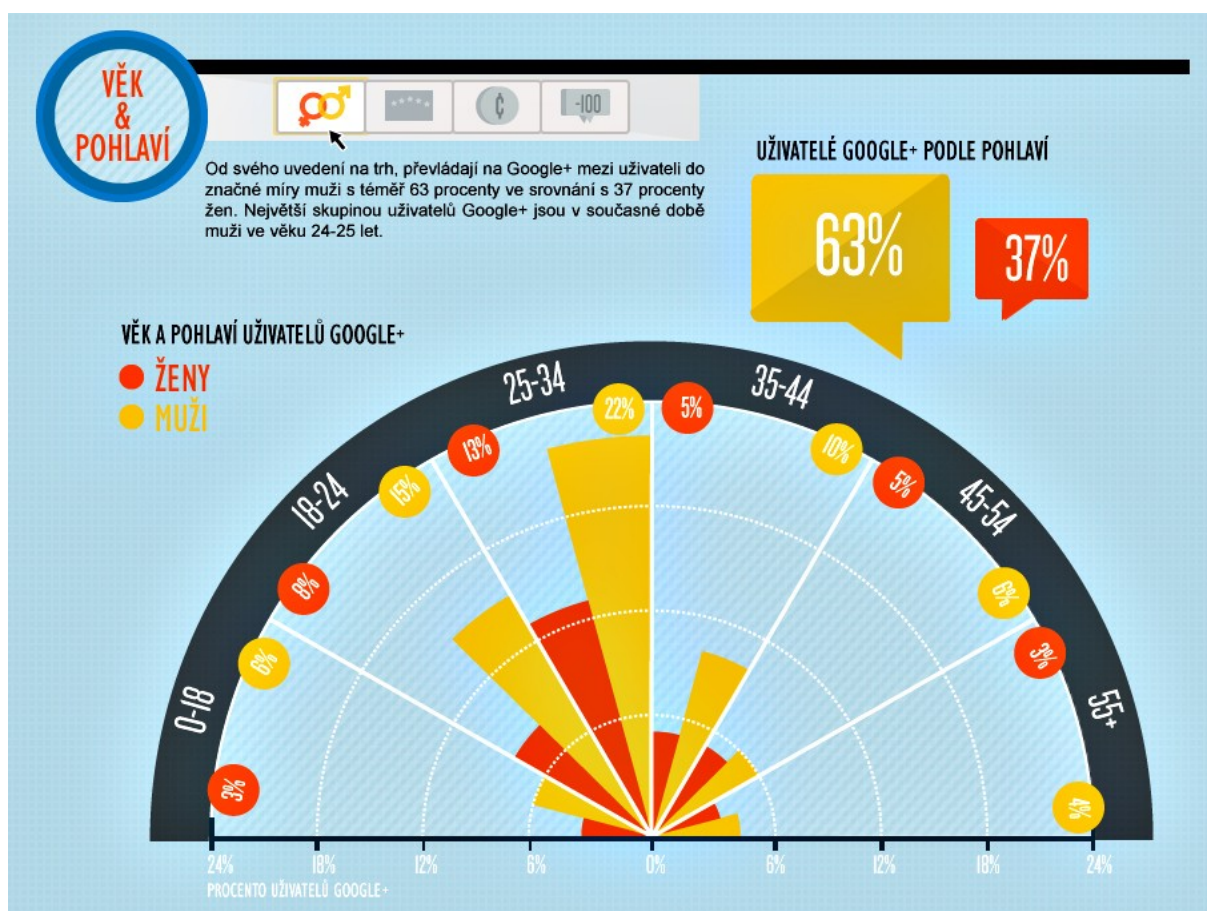
Sdílený obsah pak vidí třeba jen rodina, zatímco kolegům z práce je skryt v závislosti na tom, do jakého kruhu jsou přiřazeni. Zajímavostí je, že na rozdíl od Facebooku nemusí být přátelství oboustranné, tzn. že uživatel může vložit jiného uživatele do svého kruhu, avšak druhý uživatel tak učinit nemusí a přesto uvidí příspěvky prvního uživatele.

Pro zjednodušení přidávání kontaktů do kruhu je implementována služba, která načte uživatelské kontakty z účtu na Google mailu. Úzce spjatý s kruhy jsou streamy. Kruhy zde tvoří filtr zobrazených zpráv a jednoduše si tak můžeme nastavit, co chceme zobrazit na své zdi, a uživatel má takto možnost budovat vnořené sociální síť.

Mezi další již zmíněné služby patří služba nazvaná +1. Jedná se o obdobu služby „To se mi líbí“ známé ze sociální sítě Facebook. Kliknutím na příslušné tlačítko potvrzuje uživatel odběr obsahu jím vybrané stránky. Služba Setkání umožňuje přímou komunikaci mezi dvěma uživateli prostřednictvím videohovorů, hlasového hovoru a textových zpráv.

Pokud chce uživatel uskutečnit chat pro více lidí zároveň, využije službu Huddle, neboli hromadný chat. [19]

Česká republika zaregistrovala Google+ ve stejnou dobu, jako uživatelé v jiných zemích. Svůj vliv na to má jistě rozšířené podvědomí o sociálních sítích, které se staly v posledních letech tak populární. Již měsíc po spuštění Google+ se připojilo přes 230 tisíc českých uživatelů. Zajímavostí je, že 84,7% tvořili uživatelé mužského pohlaví. [13] Z celosvětového hlediska je Google+ rovněž více oblíben muži a nejpočetnější skupinou jsou uživatelé ve věku 25-34 let. [16] Největší popularitu si síť získala v USA, odkud pochází více než 5,3 miliónů uživatelů. Veškerá čísla jsou platná k datu 9.12.2011.

Obrázek 2.5 - Skladba uživatelů dle věku a pohlaví [16]

2.4 Twitter

Obrázek 2.6 - Logo Twitter

Sociální síť Twitter založená na mikrobloggeru byla vytvořena v březnu roku 2006 a uvedena do provozu v červenci téhož roku. Fungování Twitteru je postaveno na krátkých zprávách nepřesahujících 140 znaků. První tweet, jak se zprávám přezdívá, byl napsán autorem Twitteru Jackem Dorseym. Rok 2007 byl pro tuto síť klíčový. Ze dne na den se zvýšil počet tweetů z 20 tisíc na 60 tisíc a v roce 2010 využili služeb Twitteru astronauti z Mezinárodní kosmické stanice a stali se tak prvními, kdo napsal tweet mimo planetu Zemi. V roce 2011 přesáhl počet uživatelů 200 miliónů, z nichž se každý den přihlásí k síti více než 50 miliónů a dohromady denně napíší 250 miliónů tweetů prostřednictvím SMS nebo pomocí externích aplikací. [18]

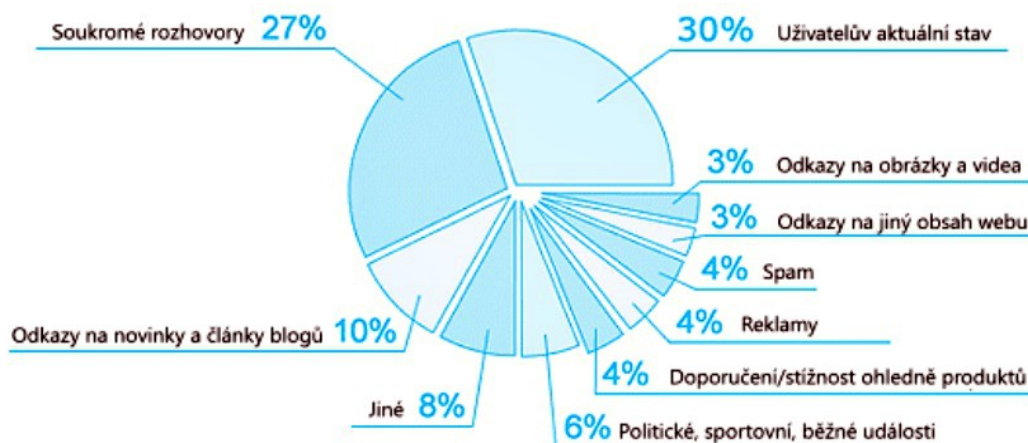
Veškeré zprávy jsou veřejně přístupné, pokud uživatel v nastavení neomezí viditelnost pouze na své „Followers“. Followers, neboli následovníci, jsou uživatelé, kteří si vyžádali automatický odběr všech tweetů jiného uživatele, kteří se jim zobrazí v kolonce „Following“, neboli sledování. Každý uživatel může sledovat i být sledován jinými uživateli a jeho příspěvky mohou být tzv. retweetnuty, neboli sdíleny na zdi jiného uživatele. Nejsledovanější je americká zpěvačka Lady Gaga, která má přes 20 miliónů následovníků. Americký prezident Barack Obama obsadil 8. místo s téměř 13 milióny následujícími uživateli. Mezi další služby Twitteru patří možnost přidat externí odkaz na fotografie, videa, ale i na tweet přesahující povolenou hranici 140 znaků. [25]

Mezi uživatele Twitteru se řadí i mnohé firmy a společnosti, které takto mohou velmi rychle informovat početnou skupinu zákazníků o aktuálních nabídkách. Mezi ty nejsledovanější patří profil sociální sítě Facebook s téměř 3 milióny následovníků. Na Twitteru se rovněž sdružuje velké množství odborníků z různých odvětví, přičemž sledováním jejich příspěvků se můžeme dozvědět zajímavé informace dříve, než se zpráva objeví v klasických médiích.

Nejpočetnější věkovou skupinu uživatelů Twitteru patří uživatelé ve věku mezi 18-34 lety, kteří tvoří 45% všech uživatelů. Z hlediska pohlaví je na Twitteru o 5% více žen, než mužů. Ženy jsou i aktivnějšími uživateli. Podle statistiky uveřejněné v roce 2010 na webu HubSpot Blog ženy následovaly o 2% více uživatelů než muži a napsaly o 12% příspěvků více. Nejméně aktivní jsou uživatelé ve středu a v pátek. [8]

V dubnu roku 2010 přinesla společnost Website Monitoring zajímavé statistiky uvádějící, že vývojářské společnosti nabídly trhu více než 70 000 aplikací využívající aplikační rozhraní Twitteru. V následujícím roce byl zaznamenán nárůst mobilních přístupů o 182% oproti předchozímu roku. Zajímavostí je, že v té době měl Twitter pouhých 175 zaměstnanců a ke konci roku 2011 jich bylo již přes 800. [29]

Společnost Website Monitoring rovněž analyzovala, jaký typ příspěvků je nejčastěji sdílen uživateli sítě: rovných 30% všech příspěvků tvoří statusy uživatelů a soukromé konverzace tvoří 27%. Mezi zbylé příspěvky patří odkazy na zpravodajské weby a články, reklamy, spam a další. Na obrázku níže (viz Obrázek 2.7) je tato statistika graficky zpracována. [29]

Obrázek 2.7 - Typy příspěvků na síti Twitter [29]

2.5 Myspace

Obrázek 2.8 - Logo Myspace

Nejstarší sociální síť se zahraničními kořeny, která zde bude představena, je sociální síť Myspace, dříve známá jako MySpace nebo My_____. Tato síť pocházející z USA byla zprovozněna v srpnu roku 2003 a zpočátku měla velmi malou návštěvnost, která byla způsobena neznalostí uživatelů o fungování sociální sítě. I přes tento pomalý start si síť získala popularitu a stala se v letech 2005 - 2008 nejnavštěvovanější sociální sítí a její cena vzrostla na 580 milionů dolarů. Díky tomuto úspěchu přednesl tehdejší výkonný ředitel, Chris DeWolfe, myšlenku, že by měl být Myspace zpoplatněn. Jeho návrh

však byl zamítnut, protože bylo uznáno, že síť může úspěšně růst pouze bude/li zcela zdarma. V roce 2006 byla vytvořena verze pro Velkou Británii, která se zaměřila na britskou hudební scénu a verze pro Čínu. Svůj prostor dostali i hudebníci, jimž je určena verze Myspace Music, kde je jim umožněno prezentovat a prodávat svou tvorbu, nahrát fotografie či videa a komunikovat se svými fanoušky.

V dubnu roku 2008 zaznamenala sociální síť Facebook celosvětově vyšší počet návštěvníků než Myspace a připravila ji tak o prvenství v počtu návštěv. Počet uživatelů Myspace začal klesat i přes četné pokusy programátorů a designerů což mělo za následek snížení jeho tržní hodnoty a počtu jeho zaměstnanců z 1600 na pouhých 200. V červnu roku 2011 byla sociální síť Myspace prodána společnosti Specific Media a Justinu Timberlakeovi za 35 miliónů dolarů. V současné době se však hovoří o zmrtvýchvstání Myspace právě díky novým majitelům, kteří přiklklí síti nový vzhled a usoudili, že je třeba síť zaměřit podobně jako síť Youtube je zaměřena na video. Volba padla na hudbu a začátkem prosince byl představen nový přehrávač, který čítá ve své databázi 42 miliónů skladeb z celého světa. Zajímavostí je, že k přehrávači je možno se přihlásit i pomocí Facebook účtu.

Prvním krokem každého uživatele je vytvoření profilu pomocí registrace, při níž vybírá, zda je hudebník nebo obyčejný uživatel. Na rozdíl od jiných sítí, např. Facebooku, je zde poskytnuta svoboda při výběru vzhledu či aplikací, které se budou na stránce profilu nacházet. Pokročilejší uživatelé určitě ocení možnost si přizpůsobit profil pomocí HTML, CSS či technologie Flash. Záleží tak na fantazii a vkusu uživatele, jak si svůj profil sestaví. Jako i u jiných sociálních sítí se zde nachází seznam přátel, služba zasílání soukromých zpráv, chatování a zeď, na které mohou návštěvníci profilu zanechat svůj komentář nebo odkaz. Mezi nejoblíbenější nabízené aplikace patří hudební přehrávač, zmiňovaný výše, v němž si uživatel sestaví vlastní seznam skladeb, které může přehrát jakýkoliv návštěvník jeho profilové stránky. Aplikace rovněž dovoluje uživatelům tvořit svá vlastní internetová rádia. Mezi další služby patří nahrávání fotografií a tvorba alb s fotografiemi. [3]

Podle statistiky zveřejněné na webu The b2b guide to social media využívá Myspace v současné době 25 miliónů lidí po celém světě, z toho se milion uživatelů registroval v únoru roku 2012 poté, co byl zveřejněn nový hudební přehrávač a provázanost s účty na Facebooku a Twitteru. [7]

2.6 Líbímseti.cz

Obrázek 2.9 - Logo Líbímseti.cz

První ryze českou sociální sítí, která je zde představena, je komunitní portál Líbímseti.cz, jehož první verze byla uvedena do provozu v roce 2002 a umožňovala registrovaným uživatelům hodnotit fotografie ostatních uživatelů. O dva roky později bylo umožněno hodnotit fotografie i neregistrovaným uživatelům což mělo za následek zvýšení návštěvnosti. Zásadním krokem, který výrazně zpopularizoval tuto síť mezi českými uživateli, bylo kompletní grafické přepracování a přidání nových služeb uživatelům. Dnes Líbímseti.cz čítá přes 1 200 000 zaregistrovaných aktivních uživatelů.

Mezi základní služby Líbímseti.cz patří „seznamování“ s ostatními uživateli pomocí tlačítka „Ano“ pod kolonkou „Seznámit se“. K tomu, aby se uživatel mohl seznámit, potřebuje vlastní profil, na který nahraje svou fotografii a vyplní o sobě patřičné informace, např. jméno, věk, zájmy, oblíbený hudební žánr a jiné. Při přihlášení pak může „seznámení“ potvrdit nebo odmítnout. V případě, že bude „seznámení“ potvrzeno, zobrazí se tento fakt na stránce tzv. „hotových párů“, což je stránka s přehledem všech seznámení uživatele. Další službou Líbímseti.cz je „hodnocení fotografií“ uživatelů. Hodnotí se pomocí bodové škály od 1 do 10 bodů, přičemž 10 bodů je nejvyšší známka. Díky tomuto hodnocení vznikají statistiky, které měří oblíbenost a atraktivitu daného uživatele. Podle údajů uvedených na oficiálních stránkách Líbímseti.cz bylo v dřívějších letech každý den nahráno na síť přes 100 000 nových fotografií, dnes je toto číslo podstatně nižší, každý den je nahráno okolo 1000 fotografií. Tyto fotografie mohou být, podobně jako u jiných sociálních sítí, ukládány do alb, která mohou být chráněna heslem. Kromě fotografií je uživatelům umožněno si prohlížet krátká videa nahrávána samotným serverem.

Služba „Linkuj.Libimseti“ slouží ke sdílení odkazů. Jedná se o obdobu „The Wall“, neboli „zdi“, známé především ze sociálních sítí Facebook a Google+. Uživateli je zde umožněno sdílet odkazy na webové stránky.

Další službou uživatelům je vlastní magazín této sítě zvaný jednoduše „Magazín“. Zde si uživatelé mohou vyhledat články dle vlastního zájmu nebo se zúčastnit nejrůznějších soutěží. Líbímseti.cz má i vlastní internetové rádio, kde je hudba vybírána nejen profesionálními dramaturgy ale rovněž samotnými uživateli sítě. Touto službou

se Líbímseti.cz výrazně odlišuje od výše představených sociálních sítí. Služba „Chat“ umožňuje uživatelům v reálném čase komunikovat s ostatními uživateli. Sítí rovněž disponuje službou „Videochatu“. Jedná se o obdobu klasického „Chatu“, který je obohacený o možnost sledování ostatních uživatelů pomocí webové kamery. Pokud má však uživatel zájem napsat zprávu soukromě, využije služby „Napsat vzkaz“, která zprostředkovává přímý kontakt mezi dvěma uživateli. Služba „diskuze“ umožňuje uživatelům zapojovat se do nejrůznějších diskuzí, které jsou roztrženy dle témat, a na rozdíl od chatu se nejedná o komunikaci v reálném čase, ale uživatelé se zde mohou vyjadřovat k danému problému pomocí komentářů.

Líbímseti.cz propojuje virtuální svět s tím reálným v pravém slova smyslu. Pod záštitou této sociální sítě se ve větších českých městech pořádají tzv. „seznamovací párty“, kde mají uživatelé možnost poznat pomocí jmenovek, na kterých mají účastníci napsány své přezdívky, pod kterými vystupují na síti, své virtuální přátele. Je zde možnost certifikace, což je ověření pravé totožnosti uživatele, která slouží k rozpoznání, zda profil není falešným. Dále zde mají návštěvníci možnost zakoupit reklamní předměty či zúčastnit se soutěží. V roce 2009 majitelé sítě Líbímseti.cz otevřeli vlastní klub v Praze, v němž se tyto „seznamovací párty“ konají. [9]

Podle oficiálních statistik uvedených na stránkách Líbímseti.cz tvoří nejpočetnější věkovou skupinu uživatelé ve věku 21 – 35 let, kteří tvoří 43% všech uživatelů sítě. Druhou nejpočetnější věkovou skupinou tvořící 42% všech uživatelů jsou uživatelé ve věku 15-20 let.

2.7 Lidé.cz

Obrázek 2.10 - Logo Lidé.cz

Největší a nejznámější zástupce českých webových chatovacích a komunitních portálů Lidé.cz byl založen v roce 1997 a jeho původní funkce byla vyhledávání emailových adres. Jedná se o ryze českou sociální síť spadající do portfolia webů spravovaných společností Seznam.cz. V březnu roku 2007 oznámili zástupci Lidé.cz milion registrovaných uživatelů a v červenci roku 2008 čítala síť 1 494 600 uživatelů. Téhož roku se uživatelé dočkali nové verze této sítě, která obsahovala nově sekci videí z webu Stream.cz, většího prostoru určeného uživatelským fotogaleriím, zájemcům o zlepšení si jazykových dovedností byly zavedeny online jazykové kurzy ve spolupráci se společností

LangMaster, avšak zájem uživatelů nebyl velký. V říjnu bylo umožněno uživatelům přijímat vysílání 15 stanic internetových rádií. Tato služba byla aktivní do září roku 2010, kdy byla spolupráce s mediální skupinou Lagardere ČR ukončena. V roce 2009 zaujímala síť Lidé.cz 20% podíl na českém trhu sociálních sítí. Facebook měl v té době 8% podíl a o necelý rok později předstihl české sociální sítě. I přesto si sociální síť Lidé.cz zachovala přízeň svých uživatelů a podle zprávy uvedené na serveru siteinfo.cz [<http://www.siteinfo.cz/lide.cz>] v květnu roku 2011 byla sociální síť Lidé.cz čtvrtým nejnavštěvovanějším českým webem.

Podobně jako u sociální sítě Líbímseti.cz i zde jsou nabízeny služby jako zasílání soukromých zpráv mezi uživateli, chatování v reálném čase, diskuze na různá témata a hodnocení fotografií. Na rozdíl od jiných sítí má zde uživatel možnost částečně si přizpůsobit svůj profil změnou barvy pozadí profilu. Dále je mu umožněno vkládat na svou nástěnku, což je obdoba zdi u Facebooku či Google+, odkazy, fotografie a užívat jazyk HTML. Stejně tak může cokoliv vložit jiným uživatelům na jejich nástěnku. Další nabízenou službou na síti Lidé.cz je „Seznamka“, která umožňuje rychlé vyhledávání uživatelů podle pohlaví, věku či místa bydliště za účelem seznámení se. Obdobně jako sociální síť Líbímseti.cz pořádají zástupci Lidé.cz srazy uživatelů, kde je jim umožněno potkat své virtuální přátele. [21]

2.8 Spolužáci

Obrázek 2.11 - Logo Spolužáci

Česká sociální síť Spolužáci spadající portfolio webů spravovaných společností Seznam.cz vznikla v roce 1995 a patří mezi nejstarší sociální weby na internetu. Síť je možné stručně popsat jako obdobu americké sítě classmates.com. Základní myšlenkou sítě Spolužáci je sdružovat stávající i bývalé spolužáky českých základních, středních a vysokých škol, učilišť a gymnázií. V roce 2004 byla síť odkoupena společností Seznam, která ji propojila se svými ostatními službami a sítěmi. Ke konci roku 2011 oznámili zástupci společnosti Seznam, že síť Spolužáci čítá 6 150 000 registrovaných uživatelů. Jako u ostatních českých a většiny zahraničních sociálních sítí je i zde přímým konkurentem Facebook a proto počet aktivních uživatelů může být mnohem nižší. Tato skutečnost vedla společnost Seznam za účelem zjednodušení, modernizaci a zvýšení konkurenceschopnosti k výrazným změnám fungování a vzhledu sítě. [28]

Pro přihlášení do služby musí uživatel vlastnit účet u společnosti Seznam, popřípadě si ho může založit pomocí registrace. Po přihlášení může uživatel zadat unikátní kód své třídy, neboli ID. Pokud ID nezná, může si třídu dohledat pomocí několika parametrů. Pro snadnější hledání jsou školy roztrženy podle měst, v nichž se dané školy nachází. Po kliknutí na danou školu se zobrazí třídy dle ročníků a roku ukončení. Pokud zde uživatel nenachází svou třídu, pravděpodobně nebyla ještě založena a může ji založit, přičemž mu budou přidělena práva správce třídy. Vstup je obvykle zabezpečen heslem, kterým je např. jméno nebo přezdívka třídní učitelky. Pokud toto heslo uživatel nezná, požádá pomocí formuláře některého ze svých požadavků o zaslání hesla. Po vstupu do třídy se uživateli zobrazí „Nástěnka“, která byla v důsledku tlaku konkurenčních sítí graficky změněna a nyní se výrazně podobá „Zdi“ využívané u Facebooku či Google+, díky čemuž se stala mnohem přehlednější. Na tuto „Nástěnku“ je umožněno všem uživatelům v dané třídě přidávat fotografie, odkazy či textové vzkazy. Nad „nástěnkou“ se vedle tlačítka „Nástěnka“ nachází tlačítko „Spolužáci“, kterým si uživatel zobrazí abecední seznam spolužáků přihlášených k dané třídě. Při kliknutí na jméno se otevře profil s fotografiemi a informacemi, které o sobě uživatel vyplnil. Obdobně funguje i stránka zobrazující učitele, kteří danou třídu vyučovali. Ti však povětšinou o svých profilech nevědí a proto zůstávají nevyplněné s komentáři jejich studentů. Tlačítko „Fotogalerie“ odkáže uživatele na stránku, kde se nacházejí alba s fotografiemi nahranými spolužáky dané třídy. Kromě fotografií je zde umožněno nahrávat i krátká videa. Mezi další služby patří služba „Dokumenty“, kde je umožněno uživatelům sdílení studijních materiálů a jiných dokumentů různých formátů. Nově je zavedena služba „Chat“, ale ve skutečnosti služba odkazuje na stránku Lidé.cz. [22]

Dle statistik uvedených v lednu 2010 serverem Spolužáci.cz činila denní návštěvnost 175 589 uživatelů, přičemž průměrný čas jednoho uživatele strávený na serveru byl 0:43:41. I na této síti z hlediska struktury pohlaví převládá počet uživatelů ženského pohlaví nad uživateli mužského pohlaví o 17%, konkrétně 58,9% všech uživatelů jsou ženy.

2.9 Závislost v číslech

V červnu 2011 zveřejnil server SocialSteak infografiku znázorňující závislost lidí na sociálních sítích. Krátký výpis v číslech:

- 48% uživatelů před spánkem zkontroluje svůj Facebook,
- 18% uživatelů mladších 25 let a 11% uživatelů starších 25 let nevydrží déle než pár hodin bez kontroly svého profilu na Facebooku,
- 61% uživatelů ve věku méně než 25 let a 55% uživatelů starších 25 let se musí přihlásit na Facebook minimálně jednou denně,
- 11% uživatelů mladších 25 let a 6% uživatelů starších 25 let si přečtou příchozí zprávu i během intimních chvil,
- 49% uživatelů ve věku méně než 25 let a 27% uživatelů starších 25 let si přečtou příchozí zprávu v době stravování. [23]

2.10 Když zabezpečení nestačí

Již samotnou registrací přebírá uživatel veškerou zodpovědnost za své počínání a akceptuje možná hrozící rizika spojená s využíváním služeb. I přesto, že se snaží vývojáři a společnosti vlastníci či zodpovídající za dané sociální sítě posílit a neustále vylepšovat jejich zabezpečení, stane se občas, že dojde k úniku citlivých dat a informací. Povědomí uživatelů o bezpečnosti a jak si svůj profil správně zabezpečit je velmi důležitým artiklem, který je však velmi často podceňován samotnými uživateli. Report evropské kyberbezpečnostní agentury ENISA (European Network and Information Security Agency) z roku 2011 upozorňuje na bezstarostné chování uživatelů sociálních sítí, kteří si zveřejňováním citlivých informací mohou ohrozit vlastní pověst. Podstatně závažnější jsou případná psychická poškození, ke kterým může dojít v důsledku pocitu, že je uživatel neustále sledován. [17]

Průzkum provedený serverem Technet.cz ukázal, že nedostatečně si své soukromí na sociálních sítích hlídají především uživatelé mladšího věku. „Vystavují se riziku šmírování, a v případě, že zveřejňují citlivé osobní údaje, i vážnějším hrozbám. Plných šedesát procent

náhodně vybraných uživatelů Facebooku naletělo na falešný profil neexistující dívky a přidalo si ji mezi přátele. Na neexistujícího mladíka se nachytalo 42 procent. Většina nachytaných pustila vetřelce ke všem datům, které přes Facebook prezentují: soukromé fotografie, fotografie přátel, e-mail, telefon, škola, v několika případech dokonce celou domovní adresu.“ [14]

Díky neopatrnosti uživatelů jsou sociální sítě plodnou půdou pro sociální inženýrství. Hackeri a manipulátoři sbírající osobní údaje využívají ke sbírání informací o uživateli na první pohled bezpečné aplikace, jako jsou např. hry. Tyto informace jsou následně zapsány do databáze a využity k vysoce cílené reklamě nebo marketingovému průzkumu. Takový záznam o uživateli obsahuje jeho celé jméno, pohlaví, e-mail, uvedené místo bydliště, politickou příslušnost, seznam uživatelů, které má daný uživatel „v přátelích“ a datum narození. [10]

Na sociálních sítích se objevují i stránky, které uživatele zaujmou a přilákají k odběru obsahu pomocí názvu stránky, kterým je velmi často populární hláška z filmu, nabídka určitého zboží zdarma či aktivace nové služby, která není běžně dostupná nebo se může jednat o stránku, která má v názvu jméno známé osobnosti. V praxi to znamená, že se uživatel dobrovolně přihlásí k odběru spamu, ale má možnost se opětovně odhlásit a odběru zabránit. Dalším častým jevem na poli sociálních sítí je nákup a prodej stránek s mnoha přihlášenými odběrateli či účtů s mnoha „followers“ v případě Twitteru. Ačkoliv se nejedná o nebezpečí v pravém slova smyslu, je uživatel přihlášený k odběru určitého obsahu vystaven přílivu nevyžádaných reklam, ačkoliv podobné prodeje jsou obvykle zakázány v podmínkách užití služby sítě.

Sociálním sítím se nevyhnul ani společenský jev známý z reálného světa jako šikana. V kyberprostoru získala podobu, která je dnes označována jako „kyberšikana“ (angl. Cyberbullying), popř. kybernetická šikana. Na rozdíl od běžné šikany není kyberšikana omezená a může být šikanován v podstatě jakýkoliv uživatel internetu. Bránit se může pomocí nahlašovacích mechanismů, které upozorní provozovatele stránek.

Seznamování se prostřednictvím internetu dnes patří mezi běžné formy poznávání nových lidí. Avšak ne vždy si můžeme být jisti, že daná osoba je opravdu tou, za kterou se vydává. Právě možnost skrýt svou pravou identitu ohrožuje uživatele především nižšího věku, kteří bývají důvěřivější a tím se stávají snadným cílem pro devianty či manipulátory. Takovéto chování se označuje jako „kybergrooming“ (angl. Cyber grooming) a projevuje

se právě vydáváním se za jinou osobu s cílem vylákat komunikujícího na schůzi a poté ho sexuálně obtěžovat či zneužít. Kybergrooming se však neomezuje pouze na sexuální zneužití, ale označuje se takto i manipulace uživatele a jeho vedení k projevům terorismu.

Dalším nebezpečným jevem je „kyberstalking“ (angl. Cyberstalking) označuje opakované a stupňující se obtěžování. Stalker neboli pronásledovatel, zasílá své oběti zprávy pomocí instant messengerů, na chatu a prostřednictvím sociálních sítí. Za cíle kyberstalkingu jsou často vybírány ex-partneři stalkerů, politici, celebrity apod. V České republice nebyl stalking postihnutelný až do 1. ledna 2010, kdy byl zaveden jako trestný čin do trestního rejstříku. [32]

Na povědomí o úrovni zabezpečení jsem se dotazoval respondentů ve svém dotazníku, který je rozepsán ve 4. kapitole. Níže jsou popsány některé případy týkající se porušení bezpečnosti sociálních sítí, které byly popsány v předchozích podkapitolách.

- Ani heslem chráněná alba nezabránila neznámému pachateli v roce 2008 stáhnout si a následně dát volně k dispozici na internet více než 14 tisíc intimních fotografií uživatelů sítě Líbímseti.cz, z nichž mnoho ještě nedosáhlo plnoletosti. Celkem se útočnickovi podařilo prolomit hesla alb s fotografiemi u 1164 profilů, přičemž fotografie obsahovaly v přiloženém textovém dokumentu přezdívku, pod kterou je možné danou uživatelku na serveru Líbímseti.cz vyhledat. Tato kauza byla často probírána médii nejen proto, že široká veřejnost měla možnost poznat nebezpečí ukrytá na internetu, ale také kvůli samotnému obsahu fotografií. Ty totiž skýtaly uživatelky velmi spoře oděné či úplně nahé i přesto, že základní pravidla sítě takovéto fotografie nepřipouští. [31]
- Velkým skandálem byl v červnu roku 2010 únik dat více než 100 miliónů uživatelů Facebooku. Odpovědnou osobou byl hacker a bezpečnostní konzultant Ron Bowles, který se tímto netradičním způsobem snažil upozornit na bezpečnostní problémy sociální sítě Facebook. Veškerá data obsahující přes 178 miliónů zápisů byla získána pomocí jednoduchého programu a následně nahrána na torrentový portál „The Pirate Bay“, kde byla volně poskytnuta ke stažení. Libovolný zájemce si tak mohl vyhledat jednotlivá jména účtů a jejich webové adresy, kde si zobrazil adresy bydliště, data narození a telefonní čísla uživatelů. Na tomto úniku nesou část viny i samotní uživatelé,

protože se jednalo o profily, které měly stále původní nastavení bezpečnosti a majitelé profilů se je nesnažili posílit vlastním nastavením. [11]

- Vlně kritiky kvůli zabezpečení se nevyhnula ani sociální síť Myspace. V říjnu roku 2005 byla síť označena za živnou půdu pro spyware, který má možnost se šířit právě díky možnosti úpravy profilu pomocí jazyka HTML. V lednu roku 2008 bylo ze sítě Myspace za pomoci chyby zveřejněné na síti Youtube staženo přes 567 000 soukromých fotografií, které byly následně nahrány na server The Pirate Bay, odkud si je mohl kdokoliv stáhnout a zobrazit. V roce 2010 čelila síť kritice za předávání osobních údajů uživatelů inzerentům, na jejichž reklamu uživatel kliknul. Sociální síť Myspace si polepšila v červnu roku 2011, kdy byla po výzkumu provedeném Evropskou komisí označena za jednu z nejbezpečnějších sociálních sítí, která má již v základním nastavení možnost, že profil může být navštěvován pouze předem odsouhlasenými uživateli. [30]

Na sociálních sítích a internetu obecně však hrozí uživateli i rizika, která nemůže už poskytovatel služeb ovlivnit. Jedná se o případy, kdy se dění na sociálních sítích promítne do reálného života. V současné době se jedná o velmi ožehavé téma, které je s rostoucí popularitou sociálních sítí stále častěji diskutováno. Níže jsou uvedeny tři takovéto případy.

- První tragická událost zde popsaná se odehrála ve městě Nashville v USA na počátku roku 2012. Mladý pár smazal ze svého seznamu přátel na sociální síti Facebook ženu, jejíž otec a jeho kamarád je poté následně zabili. Pár byl nalezen s prostřeny hlavami a proříznutým hrdlem.
- Změna stavu na Facebookovém profilu ze statusu „vdané“ na „svobodnou“ stála šestadvacetiletou Sarah Richardson život. Její exmanžel Edward Richardson tuto změnu neunesl a pod vlivem alkoholu a drog se své bývalé ženě pomstil 13 bodnými a 39 tržnými ranami. Richardson se sám přiznal a byl odsouzen v roce 2009 na 18 let vězení.
- Adama Dunna rozhněvaly „statusy“ jeho exmanželky Lisy natolik, že ji zavraždil kladivem. Lisa na svém profilu na Facebooku psala o tom, že Adam Dunn neplatí alimenty na jejich pětileté dítě.

Vyšetřovatelé a policisté, kteří se na vyšetřování podíleli, se jednohlasně shodli, že podobné případy za svou kariéru nepamatují. Byli udiveni nejen způsobem, kterým byly jednotlivé vraždy provedeny ale rovněž motivem vrahů. Šokována byla i široká veřejnost, která si do té doby nepřipouštěla, že je něco podobného možné. [15]

3 Vymezení objektu zkoumání

Vzhledem k faktu, že se internet díky svému masivnímu rozšíření dotkl téměř každého, neomezuje se výzkum pouze na určitou skupinu lidí. Při tvorbě dotazníku bylo pamatováno i na to, že ne každý z dotazovaných využívá služeb sociálních sítí ať již z důvodu, že si nikdy profil nezaložili nebo profil vlastnili, ale smazali ho. I respondenti neprojevující zájem o založení profilu však mohli zaznamenat pojem sociální síť třeba z televize, novin atd., a některé sociální sítě jim tedy mohou být povědomé či známé. Dotazníkové šetření se tedy neomezovalo na určitou věkovou skupinu, pohlaví nebo uživatele znalé výpočetní techniky. Téma vlivu sociálních sítí na chování společnosti se dotýká téměř všech ať již přímo či nepřímo, kupříkladu prostřednictvím rodinného příslušníka.

Pro zajištění co nejširšího okruhu respondentů byli respondenti osloveni několika způsoby:

- Nejpočetnější část respondentů byla oslovena prostřednictvím sociální sítě Facebook. Tato skupina čítá zhruba 400 respondentů, přičemž většina z nich dobrovolně dotazník sdílela a doporučovala ho ostatním uživatelům.
- Další skupina respondentů čítá přibližně 90 respondentů z řad Policie České Republiky, kteří využili tištěné formy dotazníků. Této formy dotazníků využila i část respondentů, kteří byli osloveni k vyplnění v Městské nemocnici Ostrava. Tato skupina čítá kolem 60 respondentů.
- Další desítky respondentů jsou z řad přátel, známých a jejich rodinných příslušníků.

Celkový počet respondentů je 631.

Jak již bylo uvedeno, respondenti nebyli tříděni do kategorií či skupin a minimálně první čtyři otázky dotazníku mohl zodpovědět i člověk neznalý věci. Struktura dotazníku a jeho obsah je uveden v následující kapitole.

4 Analýza problematiky prostřednictvím dotazníkového šetření

4.1 Struktura dotazníku

Dotazník byl dostupný po dobu tří měsíců v tištěné a elektronické formě. Pro elektronickou formu a zpracování odpovědí jsem využil služby Google Docs. V úvodu dotazníku byli respondenti uvědoměni o anonymnosti vyplnění, o účelu dotazníku a přibližném času potřebném k vyplnění, za což bylo respondentům předem poděkováno v závěru hlavičky dotazníku. Tištěná forma dotazníku navíc obsahovala pro případné zájemce o vyplnění online webovou adresu stránky, která po zadání do webového prohlížeče přesměrovala na elektronickou formu dotazníku.

Samotný dotazník se skládal z 19 otázek a u většiny z nich mohli respondenti vybírat i více odpovědí najednou. Všechny otázky bylo povinné vyplnit pouze těmi respondenty, kteří nezodpověděli čtvrtou otázku: „Které sociální sítě používáte?“ odpovědi: „Nepoužívám žádnou“. Pro respondenty, kteří takto zodpověděli, končil dotazník v tomto bodě. Na tento fakt byli upozorněni v úvodu dotazníku.

4.2 Hypotézy

- **Hypotéza č. 1:**

Diferenciace uživatelů dle pohlaví – Předpokládám velmi malý rozdíl v počtu uživatelů mužského a ženského pohlaví (do 10%).

- **Hypotéza č. 2:**

Diferenciace uživatelů dle věku – Největší počet uživatelů je ve věku 15-20 let, dále 20-30 let. Nejméně početná skupina uživatelů je věku 45 a více let.

- **Hypotéza č. 3:**

Předpokládám, že většina respondentů zná více než 3 různé sociální sítě a minimálně dvě z nich využívá.

- **Hypotéza č. 4:**

Více než 75% respondentů, kteří sociální sítě využívají, se připojuje denně. Většina respondentů, nezávisle na tom jak často se připojují, zde stráví připojení 2-4 hodiny.

- **Hypotéza č. 5:**

Nejčastějším místem, kde se respondenti přihlašují ke svým profilům, je doma prostřednictvím jejich počítače. Druhým nejčastějším místem jsou školní počítače, popř. pracovní počítače, přestože to může školní rád nebo zaměstnavatel zakazovat.

- **Hypotéza č. 6:**

Více než 40% uživatelů využívá svůj profil na sociální síti jako nástroj pro „špehování“ lidí ve svém okolí a více než 60% ho používá jako prostředek ke svobodnému vyjádření názoru.

- **Hypotéza č. 7:**

Předpokládám, že většina uživatelů pokládá sociální sítě za nedostatečně zabezpečené, ale přesto vykazují prvky neopatrnosti a sdílejí i důvěrné informace a umožňují k nim přístup i lidem, které neznají, popř. neznají dostatečně dlouho.

- **Hypotéza č. 8:**

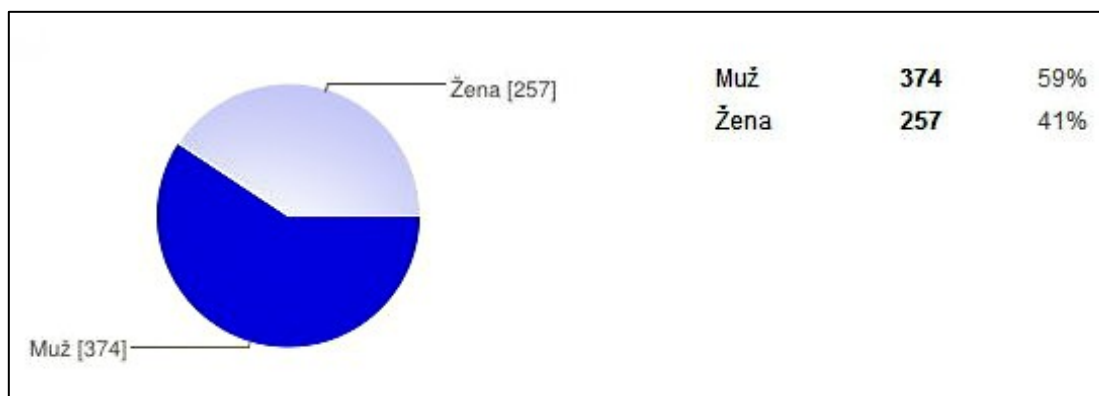
Více než 90% respondentů využívajících sociální sítě si myslí, že nejsou závislí na sociálních sítích. Zbýlých 10% se rozloží mezi ty, kteří si nejsou jisti a ty, kteří si myslí, že závislostí trpí.

4.3 Vyhodnocení dotazníku a hypotéz

U otázek č. 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 16 měli respondenti možnost vybírat z více odpovědí najednou, a proto celkový součet přesahuje 100%. Jednotlivá procenta jsou však počítána z celkového počtu respondentů.

Otázka č. 1: Pohlaví

V této otázce byli respondenti dotazováni, zda jsou mužského či ženského pohlaví.

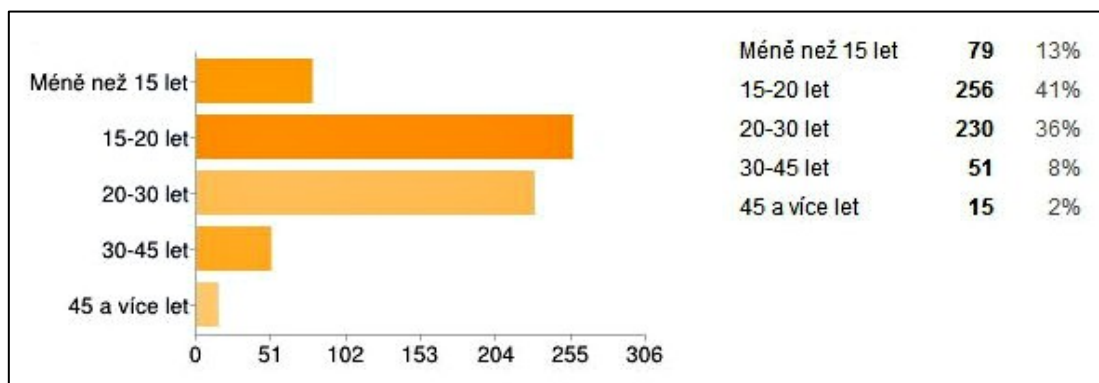

Z celkového počtu respondentů odpovědělo 374 (59%) mužů a 257 (41%) žen.

- **Hypotéza č. 1:** Diferenciace uživatelů dle pohlaví – předpokládám velmi malý rozdíl v počtu uživatelů mužského a ženského pohlaví.
- **Hypotéza se potvrdila,** mezi uživateli je vzhledem k diferenciaci dle pohlaví malý rozdíl.

Otázka č. 2: Věk

Ve druhé otázce byli respondenti tázáni, ke které věkové skupině se řadí.

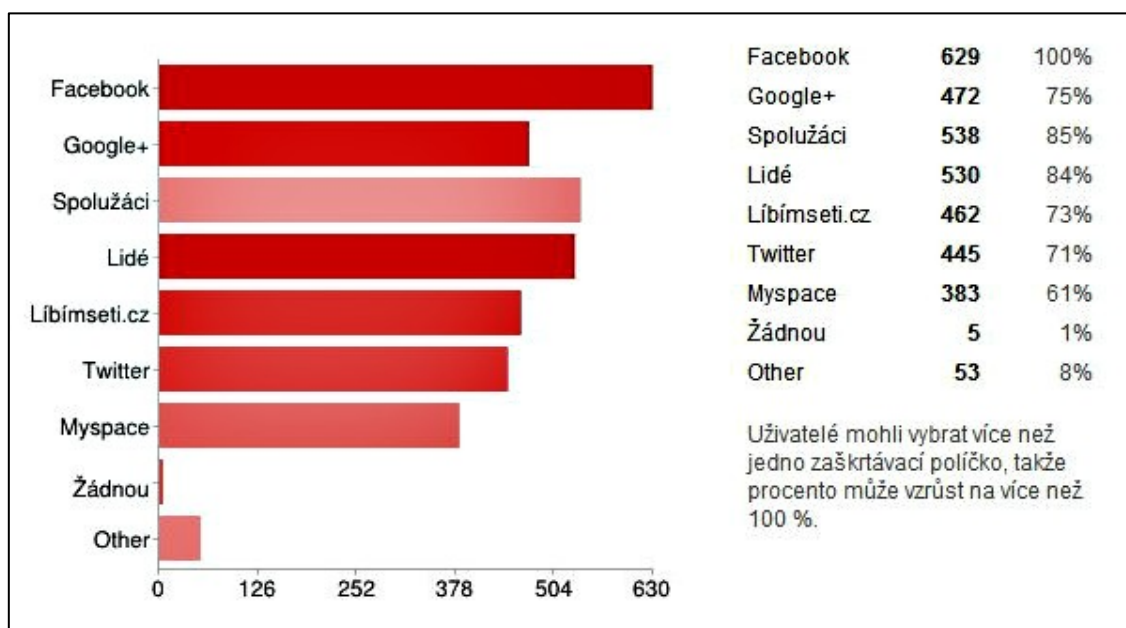

Většina respondentů byla ve věku 15-20 let (40%), druhou nejpočetnější skupinou byli respondenti ve věku 20-30 let (36%). Nejméně početná skupina je tvořena respondenty ve věku 45 a více let (2%).

- **Hypotéza č. 2:** Diferenciace uživatelů dle věku – Největší počet uživatelů je ve věku 15-20 let, dále 20-30 let. Nejméně početná skupina uživatelů je věku 45 a více let.
- **Hypotéza se potvrdila** zcela přesně.

Otázka č. 3: Jaké sociální sítě znáte?

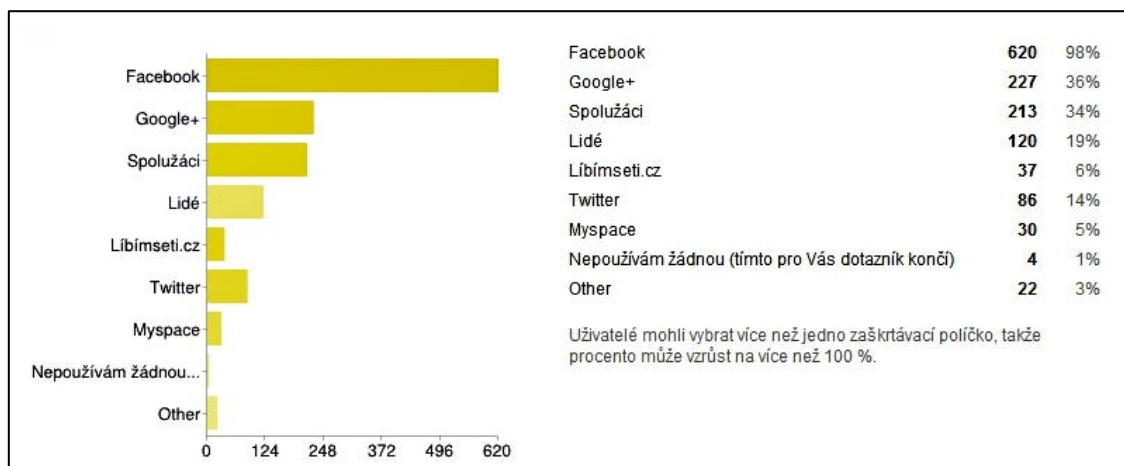
Třetí otázka nabízela k výběru všechny sociální sítě popsané ve druhé kapitole a respondent měl zaškrtnout ty sítě, které jsou mu známé. Pokud mu zde chyběla nějaká do výčtu, mohl ji dopsat do řádku „Jiné“.

Z celkových 631 respondentů zná sociální síť Facebook 629 z nich. Přesné číslo v procentech je 99,68%. Druhou českým uživatelům nejznámější sítí je síť Spolužáci, dále Lidé, Google+ atd. Vzhledem k tomu, že mohli respondenti vybírat z více odpovědí najednou, mohli někteří odpovědět, že je jim síť známá a zároveň, že neznají žádnou. Tuto skutečnost nebylo možné ovlivnit, ale protože se jedná o velmi malé číslo, můžeme tento fakt pominout.

Otázka č. 4: Které sociální sítě používáte?

V této otázce byl respondentům nabídnut stejný výběr odpovědí jako v předchozí otázce s tím rozdílem, že tentokrát měli vybrat, které ze sociálních sítí používají. Pokud respondent nevlastnil profil na žádné sítí, byla tato otázka jeho poslední.

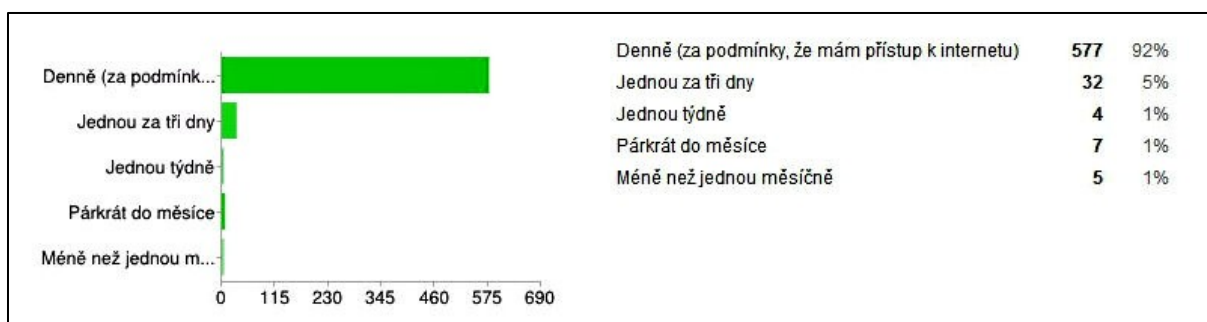
Rovných 620 (98%) respondentů jsou uživatelé sociální sítě Facebook. Druhou nepoužívanější sítí je síť Google+, jejichž služeb využívá 227 (36%) respondentů. Z českých sociálních sítí s 213 (34%) respondenty jsou Spolužáci na prvním místě v těsném závěsu za zahraniční sítí Google+. Nejméně využívanou českou sociální sítí je Libímseti.cz, což je překvapivý výsledek vzhledem k oficiálním číslům o počtu uživatelů. Pouhé jedno procento respondentů sociální sítě nepoužívá.

- **Hypotéza č. 3:** Předpokládám, že většina respondentů zná více než 3 různé sociální sítě a minimálně dvě z nich využívá.
- **Hypotéza se potvrdila částečně.** První část hypotézy, vztahující se k předchozí otázce, se vyplnila. Druhá část se nevyplnila. Služeb dvou sociálních sítí využívá jen mizivé množství respondentů.

Otázka č. 5: Jak často se připojujete k sociální síti?

V páté otázce dotazníku byli respondenti tázáni, jak často se připojují ke svým profilům na sociálních sítích. Na výběr měli následující možnosti:

- Denně (za podmínky, že mám přístup k internetu)
- Jednou za tři dny
- Jednou týdně
- Párkrát do měsíce
- Méně než jednou měsíčně

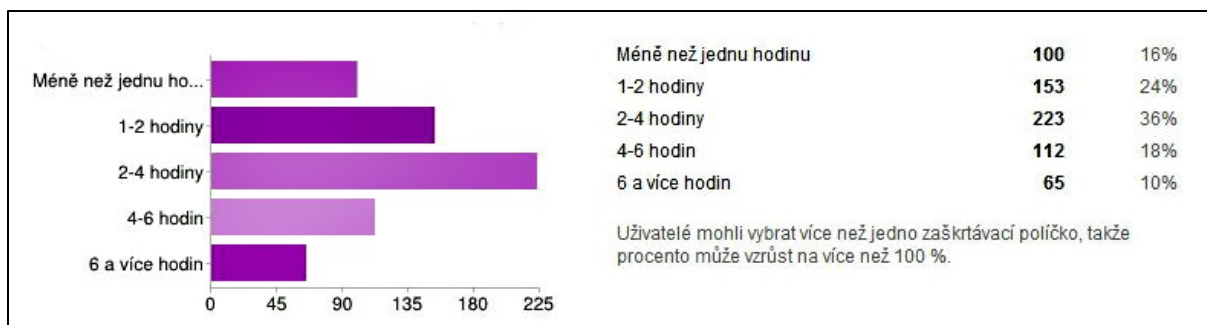

Možnost připojení denně vybralo 577 uživatelů, což je 92% všech respondentů. Jednou za tři dny se připojí 32 respondentů (5%) a zbývajících 3% jsou tvořeni uživateli, kteří se připojí jednou týdně a méně.

Otázka č. 6: Kolik času strávíte připojení k sociální síti (průměrně)?

V pořadí šestá otázka volně navazuje na otázku předchozí a doplňuje ji o informaci, kolik času průměrně stráví uživatelé připojení k sociálním sítím. Na výběr byly následující odpovědi:

- Méně než jednu hodinu
- 1-2 hodiny
- 2-4 hodiny
- 4-6 hodin
- 6 a více hodin

Nejpočetnější skupinu tvoří uživatelé, kteří jsou připojení 2 až 4 hodiny. Tuto možnost zvolilo 223 (36%) respondentů. Druhá nejčastěji vybíraná možnost byla 1 až 2 hodiny, která byla vybrána 153 (24%) respondenty. Nezanedbatelné číslo tvoří 65 (10%) respondentů, kteří tráví připojení k sociální síti 6 a více hodin.

- **Hypotéza č. 4:** Více než 75% respondentů, kteří sociální síť využívají, se připojuje denně. Většina respondentů, nezávisle na tom jak často se připojují, zde stráví připojení 2-4 hodiny.
- **Hypotéza se potvrdila.** Denně se připojuje 92% respondentů. Nejpočetnější skupinu uživatelů tvoří Ti, kteří zde stráví 2 až 4 hodiny. Obě části hypotézy jsou tedy potvrzeny.

Otázka č. 7: Kde se nejčastěji připojujete?

V této otázce byli respondenti dotazováni na místo, kde se nejčastěji připojují ke svým profilům na sociální síti. K výběru měli následující možnosti:

- V práci
- Ve škole
- Doma
- Kdekoli přes mobilní telefon

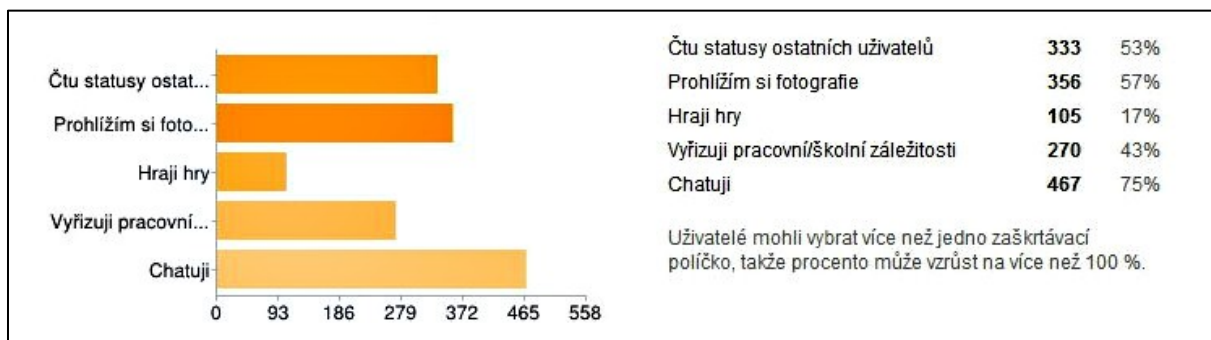
Doma se připojuje 571 uživatelů (92%). Druhou nejčastější odpovědí bylo připojování prostřednictvím mobilního telefonu. Tuto službu využívá 138 respondentů (22%). Ve škole se připojuje 102 (16%) respondentů a v práci 56 (9%).

- **Hypotéza č. 5:** Nejčastějším místem, kde se respondenti přihlašují ke svým profilům, je doma prostřednictvím jejich počítače. Druhým nejčastějším místem jsou školní počítače, popř. pracovní počítače, přestože to může školní řád nebo zaměstnavatel zakazovat.
- **Hypotéza se potvrdila částečně.** Více než 90% respondentů se přihlašuje ke svým účtům doma, jak hypotéza předpokládala, ale druhým nejčastějším místem nejsou ani školní ani pracovní počítače. Respondenti se přihlašují kdekoliv pomocí mobilních telefonů, druhá část hypotézy se tedy nepotvrdila. Tento výsledek naznačuje jisté umravňení ze strany uživatelů, kteří porušují v menší míře případná pravidla zakazující připojování k sociálním sítím v pracovní době.

Otázka č. 8: Co na sociálních sítích nejčastěji děláte?

Osmá otázka se tázala respondentů, jaká je jejich nejčastější činnost na sociálních sítích. Na výběr měli následující odpovědi:

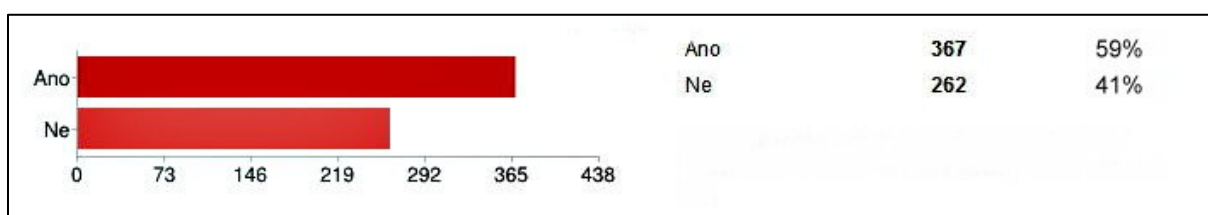
- Čtu statusy ostatních uživatelů
- Prohlížím si fotografie
- Hraji hry
- Vyřizuji pracovní (a školní) záležitosti
- Chatuji

Nejčastější činností je podle 467 (75%) respondentů chatování. Druhou nejčastější činností je prohlížení si fotografií (356 respondentů, 57%), třetí čtení statusů ostatních uživatelů (333 respondentů, 53%). Na sociálních sítích si vyřizuje pracovní, popř. školní, záležitosti 270 (43%) respondentů a hry zde hraje 105 respondentů (17%).

Otázka č. 9: Připojujete se, i když víte, že máte málo času (učíte se, pracujete, spěcháte někam)?

V pořadí devátá otázka měla za úkol zjistit, jestli se uživatelé připojují, i když mají málo času. Tato otázka souvisí s problematikou závislosti na sociálních sítích.

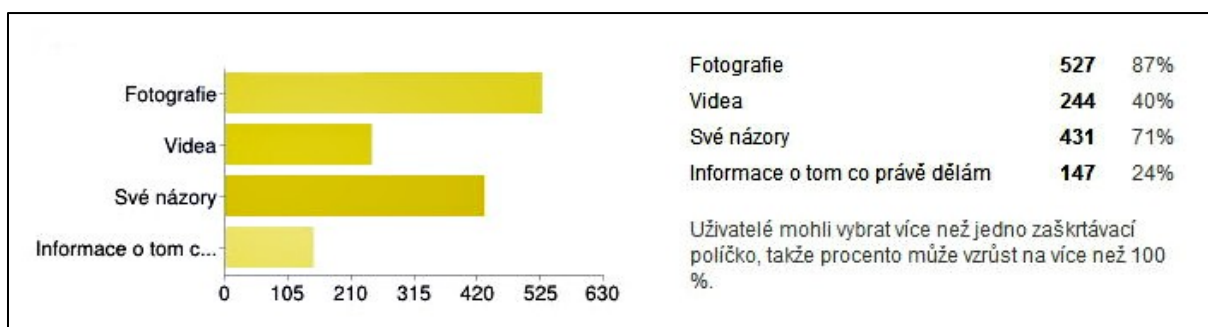

Mezi odpověďmi nebyl podstatný rozdíl, 367 (59%) respondentů odpovědělo, že se připojuje i v době, kdy spěchají. Jedná se o poměrně vysoké číslo, které může značit závislost uživatelů. Naopak 262 (41%) respondentů odpovědělo, že se v takový čas nepřipojují.

Otázka č. 10: Co vše sdílíte na sociální síti?

V této otázce byli respondenti tázáni, jaký obsah sdílí na svých profilech na sociální síti. Vybírat mohli z následujících možností:

- Fotografie
- Videá
- Své názory
- Informace o tom, co právě dělám

Nejčastěji sdílí své fotografie 527 (87%) respondentů, své názory 431 (71%) respondentů, videa 244 (40%) respondentů. Poslední možnost zvolilo 147 (24%) respondentů.

Otázka č. 11: Co se Vám na sociálních sítích nejvíce líbí?

Jedenáctá otázka volně navazuje na otázku č. 8 a 10. Táže se respondentů, jaké služby a aktivity mají na sociálních sítích nejraději. V některých případech se však nejedná o nabízené služby zprostředkovatelem. Možnosti k výběru byly:

- Dozvim se novinky o svém okolí
- Možnost vyjádřit svůj názor
- Chatování a komunikace s přáteli
- „Špehování“ přátel
- Sdílení fotografií, videí
- Sdílení souborů

Nejoblíbenější činností na sociální síti je pro 520 (83%) respondentů chatování a komunikace s přáteli, 431 (69%) se zde dozvídá novinky o svém okolí, 279 (45%) z celkového počtu respondentů má nejraději sdílení fotografií a videí. Možnost vyjádřit na sociální síti svůj názor oceňuje 214 (34%) respondentů, přičemž v předchozí otázce 71% respondentů odpovědělo, že právě sdílení názorů je jejich druhou nejoblíbenější činností. Sdílení souborů je nejoblíbenější činností pro 129 (21%) respondentů a své přátele zde „špehuje“ 93 (15%) respondentů.

- **Hypotéza č. 6:** Více než 40% uživatelů využívá svůj profil na sociální síti jako nástroj pro „špehování“ lidí ve svém okolí a více než 60% ho používá jako prostředek ke svobodnému vyjádření názoru.
- **Hypotéza potvrdila částečně.** Sociální síť pro „špehování“ přátel využívá pouhých 15% uživatelů, avšak toto číslo může být zatíženo chybou za předpokladu, že se k této činnosti nepřiznali všichni uživatelé. V předchozí otázce 71% respondentů odpovědělo, že sociální síť využívá k vyjádření svého názoru. Hypotéza se tedy potvrdila částečně.

Otázka č. 12: Co se Vám na sociálních sítích nelíbí?

V této otázce byli respondenti dotazováni na to, co se jim nelíbí na sociálních sítích. Tato otázka nebyla mířena na služby ale na faktory, které využívání sociální sítě doprovázejí. Na výběr byli následující možnosti:

- Ztráta soukromí
- Možné vypěstování závislosti
- Možná krádež identity
- Časté změny ve vzhledu a fungování
- Žrout času
- Sociální síť nemá chybu

Na sociálních sítích se 442 (71%) respondentům nelíbí, že je obírá o čas, 344 (55%) respondentům se nelíbí možné vypěstování závislosti, 335 (54%) respondentům se nelíbí ztráta soukromí doprovázející založení profilu. Časté změny ve vzhledu a fungování

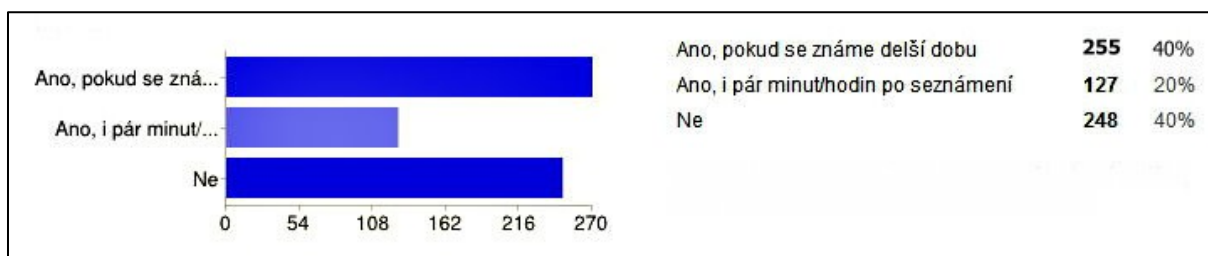
sociálních sítí se nelíbí 245 (39%) respondentům, možnost krádeže identity 274 (44%) respondentům a 24 (4%) respondentů označilo sociální sítě za bezchybné.

Věk respondentů neměl na výběr odpovědi vliv. Nelze tedy kupříkladu říci, že za bezchybné jsou sítě považovány zejména mladšími uživateli, protože tuto odpověď zvolilo rovnoměrné množství uživatelů všech věkových skupin, v případě starších 45 let pak o jednoho méně. Obdobně si počínali i u dalších odpovědí.

Otázka č. 13: Přidáváte si do přátel všechny, které znáte?

Třináctá otázka se týká hlavního prvku všech sociálních sítí a to je přidávání do „přátel“. I zde měli respondenti na výběr z následujících možností:

- Ano, pokud se známe delší dobu
- Ano, i pár minut/hodin po seznámení
- Ne

Zde se respondenti rozdělili do dvou hlavních skupin: 40% respondentů si přidá do seznamu přátel pouze ty uživatele, které zná delší dobu. Druhá skupina si nepřidá do přátel všechny uživatele, které zná. Poslední skupina si přidá do přátel i ty uživatele, které zná teprve pár minut, popř. hodin.

Otázka č. 14: Přidáváte si do přátel i ty uživatele sociální sítě, které neznáte?

Tato otázka navazuje na otázku předchozí a doplňuje informaci, které uživatele si respondenti přidávají do svých seznamů přátel. Na výběr byly tyto možnosti:

- Ano, ale pak smažu
- Ano, pokud mě požádají o přidání do přátel

- Ano, sám/sama je vyhledávám
- Ne

Rovných 65% (465) respondentů odpovědělo, že si do „přátel“ nepřidávají ty uživatele, které neznají. Pokud o přidání neznámí uživatele požádají pomocí příslušného tlačítka, 99 (16%) jim vyhoví, ale 58 (9%) je poté smaže. Pouhých 14 (2%) respondentů sami neznámé uživatele vyhledávají.

Otázka č. 15: Pokud máte přítele/přítelkyni, manžela/manželku, snoubence/snoubenku zveřejníte tuto informaci pomocí „změny stavu“ a přidáním partnera/partnerky „do vztahu“?

V pořadí patnáctá otázka se týkala toto, zda respondenti využívají služby přidání partnera/partnerky „do vztahu“. Možnosti byly:

- Ano
- Ne, je to soukromá informace
- Ne, partner/ka nemá profil na stejné síti

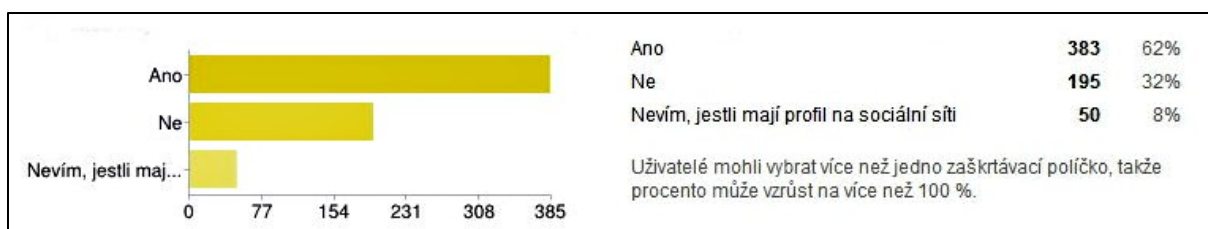

Této služby využívá 347 (57%) respondentů, 247 (40%) považuje tuto informaci za soukromou a nezveřejní ji a 23 (4%) respondentů odpovědělo, že jejich partner nebo partnerka nemá profil na stejné sociální síti a tudíž to není možné.

Otázka č. 16: Pokud mají vaši rodiče, sourozenci nebo jiní členové rodiny profil na sociální síti, přidáte si je do „rodiny“?

Tato otázka navazuje na otázku předchozí. Zde byli respondenti dotázáni, zda zveřejňují informace o tom, kdo je členem jejich rodiny pomocí služby obdobné službě „přidání do vztahu“. Respondenti mohli vybírat z následujících možností:

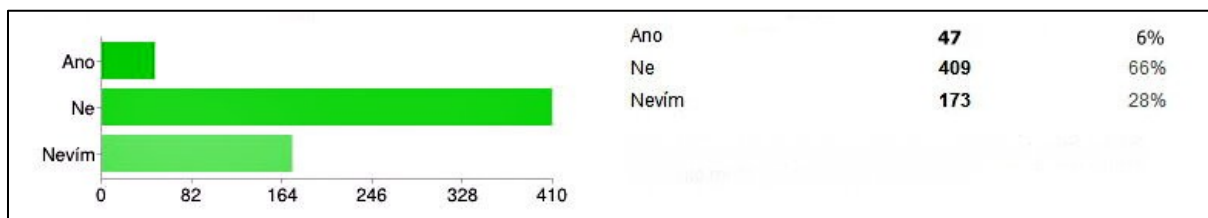
- Ano
- Ne
- Nevím, jestli mají profil na sociální síti

Informaci o tom, kdo je členem rodiny, zveřejňuje 383 (62%) respondentů, 195 (32%) respondentů tuto informaci nezveřejňuje a 50 (8%) respondentů neví, zda mají jejich rodinní příslušníci profil na dané sociální síti.

Otázka č. 17: Myslíte si, že jsou v současné době sociální sítě dostatečně zabezpečené (např. proti úniku dat či útoku hackerů)?

V této otázce byli respondenti tázáni, zda si myslí, že jsou sociální sítě patřičně zabezpečeny proti krádežím citlivých dat a jiným útokům.

Nejčastější odpověď byla záporná. Na tom, že sítě nejsou dostatečně zabezpečeny, se shodlo 409 (66%) respondentů, 173 (28%) si nebylo jisto a pouhých 47 (6%) si myslí, že sítě mají dostatečná zabezpečení.

- **Hypotéza č. 7:** Předpokládám, že většina uživatelů pokládá sociální síť za nedostatečně zabezpečené, ale přesto vykazují prvky neopatrnosti a sdílejí i důvěrné informace a umožňují k nim přístup i lidem, které neznají, popř. neznají dostatečně dlouho.
- **Hypotéza se částečně potvrdila.** Za nedostatečně zabezpečené pokládá sociální síť většina respondentů.

Druhá část hypotézy se vztahuje k otázkám č. 10, 11, 13, 14, 15 a 16. Většina uživatelů sdílí i důvěrné informace, např. kdo je jejich partnerem nebo své názory, popř. fotografie či videa. V otázce č. 14 odpovědělo dohromady 27% respondentů, že mají ve svém seznamu přátel i uživatele, které neznají a tudíž k těmto informacím mohou mít neomezený přístup. Nejedná se o většinu, ale i přesto je to vysoké číslo, které by mohlo znamenat jisté nebezpečí pro tyto uživatele. Hypotéza se tedy nepotvrdila zcela přesně, ale částečně.

Otázka č. 18: Uvažoval/a jste někdy o smazání nebo jste již smazal/a svůj profil ze sociální sítě?

Předposlední otázka dotazníku se týkala možnosti smazat svůj profil a dotazovala se respondentů, zda tak učinili a proč. Možnosti k výběru byly:

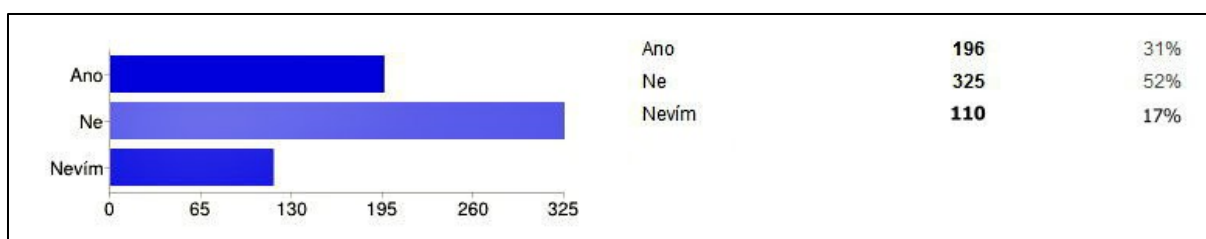
- Ano, obávám se úniku citlivých informací
- Ano, nevyužíval/a jsem ho
- Ano, z jiného důvodu
- Ano, pouze z některých sociálních sítí
- Ne

O smazání svého profilu neuvažovalo 204 (33%) respondentů. Svůj profil z určitých sociálních sítí smazalo nebo uvažovalo nad smazáním 157 (25%) respondentů, 71 (11%) respondentů se obává úniku citlivých informací, 62 (10%) respondentů profil nevyužívalo. 162 (26%) respondentů uvedlo, že uvažovali nad smazáním nebo smazali svůj profil z jiných důvodů, než jsou nabízené možnosti.

Otázka č. 19: Myslíte si, že jste závislí na sociálních sítích?

Závěrečná otázka se ptá respondentů, zda si myslí, že jsou závislí na sociálních sítích.

Na tuto otázku odpovědělo 325 (52%) respondentů záporně, 196 (31%) respondentů kladně a 110 (17%) respondentů si není jistých. V této otázce záleželo na tom, jak si pojem závislosti respondenti vyložili a tudíž může být konečný výsledek zatížen chybou. Rovněž si uživatelé mohou sami před sebou závislost popírat a odpovídali proto záporně.

- **Hypotéza č. 8:** Více než 90% respondentů využívajících sociální sítě si myslí, že nejsou závislí na sociálních sítích. Zbýlých 10% se rozloží mezi ty, kteří si nejsou jisti a ty, kteří si myslí, že závislostí trpí.
- **Hypotéza nebyla potvrzena.** Pouhých 52% respondentů si myslí, že závislí nejsou.

5 Zhodnocení výsledků šetření, návrhy a doporučení

5.1 Zhodnocení výsledků šetření

Na základě výsledků dotazníkového šetření byly vyvráceny či potvrzeny dané hypotézy. Některé výsledky daných otázek však přinesly velmi zajímavé informace.

Výzkumná část poodhalila rozšířenost a oblíbenost sociálních sítí. Z odpovědí na otázku č.4 vyplynulo, že pouhé 1% respondentů nevyužívá služeb sociálních sítí. *“Psycholog Michal Walter i novinář Petr Mára si myslí, že lidé nemají účty na sociálních sítích z toho důvodu, že bychom byli všichni takoví exhibicionisté, ale že nás zkrátka zaujala a baví moderní forma komunikace.”* [Benešovská, s.50]

Na otázku č. 5 dotazující se jak často se respondenti přihlašují ke svým účtům, bylo z 92% odpovězeno, že denně. Toto číslo dokazuje rozmach a popularitu sociálních sítí a pravděpodobnou vzrůstající závislost. S tímto faktem přímo souvisí i to, kolik hodin uživatel stráví připojený k síti a místo, kde se ke svému profilu přihlašuje. Nezanedbatelné číslo tvoří připojení prostřednictvím mobilního telefonu. V dnešní době je možné si zdarma stáhnout patřičnou aplikaci téměř na jakýkoliv typ telefonu a přistupovat ke svému profilu prakticky odkudkoliv. Uživatel si však nemusí uvědomit, že i když samotné používání služeb sociální sítě není zpoplatněno, přenos dat zpoplatněný být může a ve většině případů tomu tak je. Otázkou zůstává, do jaké výše jsou ochotni uživatelé platit za přihlášení se ke svým profilům a zda by byli ochotni platit za využívání služeb sociální sítě, pokud by byla zpoplatněna.

Dalšími místy, kde se uživatel přihlašuje, jsou počítače ve škole, popř. v práci. Takovéto počínání však může odporovat školnímu či pracovnímu nařízení, ale ani to případné uživatele neodradí. Kromě přihlašování se na nevhodném místě se dle výsledku deváté otázky přihlašuje 59% uživatelů i v nesprávný čas. Ke svým profilům přistupují když se učí, pracují nebo ví, že spěchají a mají málo času. Ale přesto se připojí. Pravděpodobně je k tomu vede nejen zvědavost, co nového se událo ve virtuálním světě sociálních sítí, ale možná i počínající závislost, která je k přihlášení doslova nutí.

Zajímavým faktem je, že i když se uživatelé obávají ztráty soukromí a s tím spojených možných úniků informací, více než polovina z nich veřejně sdílí citlivá data jako je např. informace o tom, kdo je jejich partner/partnerka.

„Otevřenost v komunikaci a sdělování určitých informací o sobě má své výhody i negativa. Jednak nepochybně zvyšuje popularitu daného člověka, a když poskytnete informace o osobním životě – hobby, cestování, účast na akcích -, rozšiřujete tím sociální síť, která může být zdrojem užitečných kontaktů včetně pracovních. Na druhé straně vždy hrozí riziko zneužití takových informací,“ říká psycholog Michal Walter.“ [Benešová, s.49]

Možnost vytvořit pár na sociální síti se stala tak populární, že někteří uživatelé vyhledávají na stránkách k tomu určených uživatele opačného pohlaví za účelem vyplnění kolonky „Ve vztahu s:“ nebo osloví někoho ze svého seznamu „přátel“. Uživatelé sami takto utvořený pár nazývají jako „fake vztah“.

5.2 Vlastní zkušenost

Během probíhajícího dotazníkového šetření jsem se v rámci analýzy chování uživatelů na sociálních sítích přihlásil k sítím popsaným ve druhé kapitole této práce. Během tohoto pozorování jsem zaznamenal několik jevů, které se pravidelně opakovaly především na sítích typu Facebook.

Již v úvodu byl rozepsán vývoj internetu, který se stal dostupným prakticky všem. V dnešní době, kdy jsou informace vysoce ceněné aktivum, se zvyšují požadavky na jejich dostupnost a rychlost předávání. Přesto jsem byl překvapen, jakou rychlostí se šíří informace na sociálních sítích. Jako příklad uvedu tragické úmrtí českých hokejistů po pádu letadla 7. září 2011 v ruské Jaroslavi. Krátce po zveřejnění zprávy o této události byly zakládány stránky, které vyjadřovaly poctu zesnulým a upřímnou soustrast pozůstalým. Během pár minut takových stránek vznikly desítky až stovky a přidalo se na ně několik tisíc uživatelů, někteří se bezhlavě přidali i na několik stránek najednou. Podobnou, takřka řetězovou reakci vyvolalo úmrtí bývalého českého prezidenta, Václava Havla. Podobně jako u předchozího případu byly během pár minut po oznámení této události založeny desítky stránek nesoucí jméno našeho bývalého prezidenta ve všech možných světových jazycích a získaly si oblibu u několika tisíc uživatelů. Dle mého názoru existuje vhodnější způsob jak uctít památku.

Dalším jevem, který jsem vypožadoval během své účasti na sociálních sítích, je vysoká agresivita některých uživatelů mířená proti cizím osobám. Tento jev je možné pozorovat právě na stránkách, které uživatele sdružují podle určitých zájmů. Může se jednat o stránky

hudebního interpreta, filmu nebo o stránky jaké byly uvedeny v předchozím odstavci. Právě anonymita a velmi malá pravděpodobnost, že se s určitým uživatelem někdy potkají v reálném světě, dává některým účastníkům pocit, že je jim poskytnut prostor kohokoliv častovat nadávkami a vyhrožovat mu ublížením na zdraví. Spouštěcím mechanismem podobného počínání však může být i úplná drobnost. Kolikrát stačí, aby jeden uživatel nesouhlasil s názorem jiného. Dle mého názoru, založeném na pozorování, mají tyto projevy agrese vzrůstající tendenci.

Virtuální svět sociálních sítí dává možnost seberealizace některým uživatelům, kteří patří většinou k těm, kteří se na veřejnosti příliš neprojevují. Na svůj profil píše často svérázné názory o ostatních uživateliích či různých událostech, nahrávají své fotografie na kterých jsou zachyceni s drahými auty, zbraněmi apod. Sociální síť využívají jako nástroj ke zvýšení svého sebevědomí a mají pocit, že jsou oblíbení a obdivováni minimálně těmi, koho mají ve svém seznamu přátel. Já sám jsem se s takovými lidmi setkal. Působili zakřiknutě a příliš nemluvíli, ale když jsem se však později přihlásil ke svému profilu, téměř okamžitě se mnou začali komunikovat prostřednictvím služby „Chat“. Tento jev přináší sníženou schopnost přímé sociální interakce, která je sociálními sítěmi nenahraditelná. [6]

Z vlastní zkušenosti mohu rovněž potvrdit vše, co bylo uvedeno v předchozí podkapitole. Byť jsem dlouhodobějším uživatelem Facebooku, nikdy jsem si neuvědomil, kolik času strávím připojený ke svému profilu bez ohledu na denní dobu. V mobilním telefonu mám nainstalovaného přístupového klienta, který se stává mým nejlepším přítelem, když není poblíž stolní počítač. Pokud bych měl sám za sebe odpovědět na poslední otázku dotazníku, pak by odpověď byla ano, jsem závislý, nicméně první správný krok jak se závislosti zbavit je přiznat si ji. Výzkum měl tedy pro mě přínos i po osobní stránce.

5.3 Návrhy a doporučení

V předchozích kapitolách byly popsány úniky informací a citlivých dat v důsledku neopatrného počínání, projevy násilí a agresivního chování. Z vyhodnocení dotazníků vyplynulo, že uživatelé tráví připojení k sociálním sítím poměrně hodně času, což by mohlo mít za následek sociální izolaci. Poměrně značná část respondentů si přiznává svou závislost na těchto sítích.

Proto, aby se do budoucna snížil počet trestných činností, jako je např. kyberšikana, projevů agresivity a dalších neduhů doprovázejících tento novodobý fenomén, lze navrhnout následující návrhy k doporučení:

- Již na základních školách by měli být žáci upozorňováni na možná nebezpečí, která skýtá internet obecně.
- Věnovat tématu sociálních sítí a zcizování informací určitý čas v hodinách informatiky na středních a vysokých školách.
- Bylo by vhodné uspořádat na středních a vysokých školách přednášku či besedu s odborníky, kteří by danou problematiku podrobně rozebrali a upozornili by studenty na hrozící riziko vypěstování závislosti či sociální izolace a hrozících poruch komunikace.
- Strana poskytovatelů sociálních sítí by měla klást větší důraz na potírání nevhodných příspěvků. Rovněž by bylo vhodné každého nového uživatele upozornit na možná rizika a zdokonalit nahlašovací mechanismy, pomocí kterých je umožněno uživatelům se bránit vůči projevům agresivity ze strany druhých uživatelů.
- Poskytovatelé by měli mít výsadní právo vyloučit a zakázat přístup danému uživateli v případě opakované stížnosti na nevhodné chování.
- Řádně vyškolit policejní specialisty pro boj s cyber kriminalitou.
- Upozornit na rostoucí tendenci závislosti na sociálních sítích i odborníky z oboru psychologie, popř. jim dát více prostoru k vyjádření, např. v médiích.

6 Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo zjistit, jaký vliv mají sociální sítě na chování společnosti a jedince. Tohoto cíle bylo dosaženo pomocí výzkumu prostřednictvím dotazníku a pomocí pozorování prováděném vlastní účastí na těchto sítích. Takto měl být zajištěn sběr dostatečného množství informací, které by odhalily některé neduhy doprovázející jejich používání.

Dotazníkové šetření probíhalo přesně 3 měsíce a za tuto dobu byl dotazník vyplněn 631 respondenty. Pro zajištění co nejširšího vzorku respondentů byl dotazník distribuován v tištěné a elektronické podobě. Návratnost dotazníků v tištěné podobě dosahovala 90%, což je velmi uspokojivý výsledek s patřičnou vypovídající hodnotou.

Na základě vyhodnocení dotazníku byly vyhodnoceny i hypotézy, které byly stanoveny před začátkem dotazníkového šetření. Vyvrácena byla hypotéza č. 8 (viz Kapitola 4.3). Zbylé hypotézy byly potvrzeny zcela přesně nebo částečně.

Značný přínos pro tuto práci mělo nejen dotazníkové šetření, ale i má vlastní účast a pozorování chování uživatelů na sociálních sítích. S odstupem času je zřejmé, že pouhé dotazníkové šetření by bylo nedostatečné. Některé jevy uvedené v kapitolách výše si mnozí uživatelé neuvědomují nebo si je nechťejí přiznat. Některé z nich mohou mít psychické, ale i fyzické důsledky. S rostoucí popularitou a počtem uživatelů sociálních sítí je možné předpokládat, že se tyto jevy budou množit a hranice mezi virtuálním a reálným světem se bude stále ztenčovat. Je tedy důležité o tomto trendu hovořit nejen v rodinách, v níž by rodiče měli poučit své děti na hrozící rizika, případně jejich přístup k internetu a sociálním sítím kontrolovat, ale i ve školách, které by neměly vzrůstající zájem o tento fenomén opomíjet. Dále by upozornili na důležitost přímé sociální interakce, kterou není možné pomocí sociálních sítí nahradit. Rovněž je důležité stanovit si vlastní hranice, které nebudeme ochotni překročit.

Seznam použité literatury

Tištěné zdroje:

1. ČERMÁK, Miloš. *Facebook – Sociální média – módní vlna, nebo revoluce v komunikaci?*. Praha: Mladá fronta, 2010. 150 s. ISBN 978-80-204-2336-8.
2. DĚDIČEK, Dominik. *Facebook*. Brno: Computer Press, 2010. 128 s. ISBN 978-80-25131-96-1.
3. KELSEY, Todd. *Social Networking Spaces: From Facebook to Twitter and Everything In Between*. New York: Apress, 2010. 509 s. ISBN 978-1-4302-2596-6.

Tištěná periodika:

4. BENEŠOVSKÁ, Jana. A co mi o sobě řeknete vy?. *Moje psychologie*. 2012, roč. 6, č. 1. ISSN 1213-5100.

Elektronické zdroje:

5. APPELTAUEROVÁ, Lucie [et al.]. *Česko na sociálních sítích* [online]. H1.cz [12.2.2012]. 2011. Dostupné z: <http://www.h1.cz/studie-cesko-v-socialnich-sitich>
6. Australian Psychological Society. *The Social and Psychological Impact of Online Social Networking* [online]. APS [17.4.2012]. 2010. Dostupné z: <http://www.psychology.org.au/Assets/Files/Social-and-Psychological-Impact-of-Social-Networking-Sites.pdf>
7. B2bsocialmediaguide.com. *17 MySpace statistics* [online]. The b2b Guide to social media [20.2.2012]. 2011. Dostupné z: <http://www.b2bsocialmediaguide.com/2011/04/07/myspace-statistics>
8. BODNAR, Kipp. *The Ultimate List: 100+ Twitter Statistics* [online]. HubSpot Blog [16.2.2012]. 2010. Dostupné z: <http://blog.hubspot.com/blog/tabid/6307/bid/6050/The-Ultimate-List-100-Twitter-Statistics.aspx>
9. Chci.cz. *Libímseti.cz* [online]. chci.cz [16.2.2012]. 2010. Dostupné z: <http://www.chci.cz/webove-sluzby/libimseticz>
10. DOHNAL, Václav. *Bezpečnostní rizika Facebook aplikací* [online]. aplikace-facebook.cz [6.4.2012]. 2009. Dostupné z: <http://www.aplikace-facebook.cz/clanky/zajimavosti/bezpecnostni-rizika-facebook-aplikaci>
11. FIŠER, Miloslav a Jakub Kynčl. *Facebooku unikla data více než 100 miliónů uživatelů, jsou volně ke stažení* [online]. Novinky.cz [13.4.2012]. 2010. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/internet-a-pc/207240-facebooku-unikla-data-vice-nez-100-milionu-uzivatelu-jsou-volne-ke-stazeni.html>
12. Googleplus-cz.com. *Zajímavosti Google Plus* [online]. Google Plus: Všechno o Google Plus [14.2.2012]. 2012. Dostupné z: <http://googleplus-cz.com/zajimavosti/>
13. KAPLER, Tomáš. *Na Google+ je 230 162 Čechů, z toho 84,7 % muži* [online]. SEO Konzultant [14.2.2012]. 2012. Dostupné z: <http://www.seo-konzultant.cz/na-google-je-230-162-cechu-z-toho-847-muzi>

14. KASÍK, Pavel. *Češi Facebooku nebezpečně věří* [online]. Technet [3.4.2012]. 2009. Dostupné z: http://technet.idnes.cz/cesi-facebooku-nebezpecne-veri-falesne-krasavici-naletelo-60-procent-112-/sw_internet.aspx?c=A091117_171036_sw_internet_pka
15. MILAM, Whitney. *The 13 Craziest Deaths Caused by Social Media* [online]. Ranker [15.4.2012]. 2011. Dostupné z: <http://www.ranker.com/list/the-13-craziest-deaths-caused-by-social-media/whitney-milam>
16. Mojeplusko.cz. *Infografika v češtině: Kdo používá Google+?* [online]. MojePlusko.cz [14.2.2012]. 2011. Dostupné z: <http://www.mojeplusko.cz/infografika-v-cestine-kdo-pouziva-google>
17. PASTUCHOVÁ, Markéta. *Sociální síť: Živná půda pro špionáže i paranoii* [online]. ICT Manžer [1.4.2012]. 2011. Dostupné z: <http://www.ictmanazer.cz/2011/11/socialni-site-zivna-puda-pro-spionaze-i-paranoiu>
18. PLATKO, Ondřej. *Sociální síť 7.díl, Twitter* [online]. OWebu.cz [15.2.2012]. 2009. Dostupné z: <http://owebu.blogger.cz/Internet/Socialni-site-7-dil-Twitter>
19. POLESNÝ, David. *Google spustil Google+, konkurenci Facebooku* [online]. Živě [14.2.2012]. 2011. Dostupné z: <http://www.zive.cz/clanky/google-spustil-google-konkurenci-facebooku/sc-3-a-157744/default.aspx>
20. Příspěvatelé Wikipedie. *Internet Relay Chat* [online]. Wikipedie: Otevřená encyklopedie [8.2.2012]. 2012. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Internet_Relay_Chat
21. Příspěvatelé Wikipedie. *Lidé.cz* [online]. Wikipedie: Otevřená encyklopedie [17.2.2012]. 2011. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Lid%C3%A9.cz>
22. Příspěvatelé Wikipedie. *Spolužáci.cz* [online]. Wikipedie: Otevřená encyklopedie [17.2.2012]. 2012. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Spolu%C5%BE%C3%A1ci.cz>
23. ROBINSON, Stephen. *Are We Addicted To Social Media? Infographic* [online]. SocialSteak [12.3.2012]. 2011. Dostupné z: <http://socialsteak.com/2011/06/20/are-we-addicted-to-social-media-infographic>
24. Socialbakers.com. *Czech Republic Facebook Statistics* [online]. Socialbakers [3.3.2012]. 2012. Dostupné z: <http://www.socialbakers.com/facebook-statistics/czech-republic>
25. Socialbakers.com. *Twitter Statistics* [online]. Socialbakers [5.3.2012]. 2012. Dostupné z: <http://www.socialbakers.com/twitter/>
26. Socialnisite.cz. *Historie sociálních sítí* [online]. Sociální síť [10.2.2012]. 2008. Dostupné z: http://socialnisite.cz/info/historie_socialnich_siti
27. Socialnisite.123abc.cz. *Sociální síť* [online]. Sociální síť [10.2.2012]. 2011. Dostupné z: <http://www.socialnisite.123abc.cz>
28. VEČEŘA, Zdeněk. *Noví Spolužáci.cz se nápadně podobají Facebooku* [online]. Živě [25.2.2012]. 2011. Dostupné z: <http://www.zive.cz/bleskovky/novi-spoluzacicz-se-napadne-podobaji-facebooku/sc-4-a-159026/default.aspx>

29. Website-monitoring.com. *Twitter Facts & Figures (history & statistics)* [online]. Website-Monitoring [16.2.2012]. 2010. Dostupné z: <http://www.website-monitoring.com/blog/2010/05/04/twitter-facts-and-figures-history-statistics>
30. Wikipedia contributors. Myspace [online]. Wikipedia: The Free Encyclopedia [18.2.2012]. 2012. Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/Myspace>
31. ZANDL, Patrick. *Libimseti.cz po hacknutí zvyšuje bezpečnost* [online]. LUPA.cz [11.4.2012]. 2009. Dostupné z: <http://www.lupa.cz/clanky/libimseti-cz-po-hacknuti-zvysuje-bezpecnost/>

Ostatní zdroje:

32. BUREŠ, Lubomír. *Internetové sociální sítě, pohled na jejich využívání především žáky ZŠ a s tím spojená případná rizika*. Brno 2010. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Fakulta pedagogická, Katedra technické a informační výchovy.

Seznam zkratk a pojmů

Apod.	a podobně
Arpanet	počítačová síť, předchůdce internetu
Chat	komunikace kratšího charakteru dvou nebo více lidí prostřednictvím internetu
Css	kaskádové styly, slouží k popisu způsobu zobrazení www stránek napsaných v jazyce HTML, XML nebo XHTML
Flash	formát vektorových animací, které mohou být opatřené zvukovými efekty a mohou být interaktivní
Followers	uživatelé, kteří potvrdili odběr tweetů určitého uživatele na sociální síti Twitter
Html	jazyk určený pro tvorbu webových stránek
ID	číslo sloužící k identifikaci
Internet Relay Chat	jedna z prvních možností komunikace v reálném čase prostřednictvím internetu
Likers	uživatelé, kteří se pomocí tlačítka „To se mi líbí“ připojili k dané stránce a tím potvrdili odběr jejího obsahu
Likes	označení „To se mi líbí“
MB	megabajt
Messenger klient	program pro zasílání krátkých zpráv v reálném čase prostřednictvím internetu
Např.	například
Profil na soc. síti	účet uživatele, kde sdílí informace a fotografie
Přidání do přátel	zařazení uživatele do seznamu uživatelů s přístupem k informacím a sdíleným datům druhého uživatele

Reetweet	přeposlání tweetu druhého uživatele prvním uživatelem na svou zed'
Torrentový portál	web sdružující a vyhledávající soubory a data, která jsou distribuována peer-to-peer
Tweet	krátká textová zpráva o velikosti maximálně 140 znaků zveřejněná na sociální síti Twitter
Tzn.	to znamená
USA	United States of America, Spojené státy americké
WEB 2.0	označení etapy vývoje webu
Zed' – The wall	část sociální sítě, kde mohou uživatelé psát vzkazy a přidávat multimediální obsah

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11.5.2012

Ondřej Gajda

Seznam příloh

Příloha č.1 Dotazník

Dotazník

Vliv sociálních sítí na společnost

Dotazník je anonymní a slouží k výzkumu potřebnému k mé bakalářské práci. Obsahuje 19 otázek a jeho vyplnění Vám zabere necelých 10 minut. Prosím, zodpovězte odpovědně všechny otázky. Pokud sociální sítě nepoužíváte, končí pro Vás dotazník 4 otázkou. Předem děkuji za Váš čas strávený vyplňováním.

Dotazník můžete rovněž vyplnit online na adrese <http://bcdotaznik.webnode.cz/>

1. Pohlaví:

- ☐ Muž
- ☐ Žena

2. Věk:

- ☐ Méně než 15 let
- ☐ 15-20 let
- ☐ 20-30 let
- ☐ 30 – 45 let
- ☐ 45 a více let

3. Jaké sociální sítě znáte?:

- ☐ Facebook
- ☐ Google+
- ☐ Spolužáci
- ☐ Lidé
- ☐ Líbímseti.cz
- ☐ Twitter
- ☐ Myspace
- ☐ Žádnou
- ☐ Jiné:

.....

4. Které sociální sítě používáte?:

- ☐ Facebook
- ☐ Google+
- ☐ Spolužáci
- ☐ Lidé
- ☐ Líbímseti.cz
- ☐ Twitter
- ☐ Myspace
- ☐ Nepoužívám žádnou (tímto dotazník končí)
- ☐ Jiné:

.....

5. Jak často se připojujete k soc.síti?:

- ☐ ☐ Denně (za podmínky, že mám přístup k internetu)
- ☐ ☐ Jednou za tři dny
- ☐ ☐ Jednou týdně
- ☐ ☐ Párkrát do měsíce
- ☐ ☐ Méně než jednou měsíčně

6. Kolik času denně strávíte připojeni k soc. síti (průměrně)?:

- ☐ ☐ Méně než jednu hodinu
- ☐ ☐ 1-2 hodiny
- ☐ ☐ 2-4 hodiny
- ☐ ☐ 4 – 6 hodin
- ☐ ☐ 6 a více hodin

7. Kde se nejčastěji připojujete?:

- ☐ ☐ V práci
- ☐ ☐ Ve škole
- ☐ ☐ Doma
- ☐ ☐ Kdekoliv přes mobilní telefon

8. Co na sociálních sítích nejčastěji děláte?:

- ☐ ☐ Čtu statusy ostatních uživatelů
- ☐ ☐ Prohlížím si fotografie
- ☐ ☐ Hraji hry
- ☐ ☐ Vyřizuji pracovní (a školní) záležitosti
- ☐ ☐ Chatuji

9. Připojujete se, i když víte, že máte málo času (učíte se, pracujete, spěcháte někam)?:

- ☐ ☐ Ano
- ☐ ☐ Ne
- ☐ ☐

10. Co vše sdílíte na soc. síti:

- ☐ ☐ Fotografie
- ☐ ☐ Video
- ☐ ☐ Své názory
- ☐ ☐ Informace o tom co právě dělám

11. Co se Vám na soc. sítích nejvíce líbí?:

- ☐ ☐ Dozvím se novinky o svém okolí
- ☐ ☐ Možnost vyjádřit svůj názor
- ☐ ☐ Chatování a komunikace s přáteli
- ☐ ☐ „Špehování“ přátel
- ☐ ☐ Sdílení fotografií, videí
- ☐ ☐ Sdílení souborů

12. Co se Vám na soc. sítích nelíbí?:

- ☐ ☐ Ztráta soukromí
- ☐ ☐ Možné vypěstování závislosti
- ☐ ☐ Možná krádež identity
- ☐ ☐ Časté změny ve vzhledu a fungování

- ☐ Žrout času
- ☐ Sociální sítě nemají chybu

13. Přidáváte si do přátel všechny, které znáte?:

- ☐ Ano, pokud se známe delší dobu
- ☐ Ano, i pár minut/hodin po seznámení
- ☐ Ne

14. Přidáváte si do přátel i ty uživatele sociální sítě, které neznáte?:

- ☐ Ano, ale pak smažu
- ☐ Ano, pokud mě požádají o přidání do přátel
- ☐ Ano, sám/sama je vyhledávám
- ☐ Ne

15. Pokud máte přítele/přítelkyni, manžela/manželku, snoubence/snoubenku zveřejníte tuto informaci pomocí „změny stavu“ a přidáním partnera/partnerky „do vztahu“?:

- ☐ Ano
- ☐ Ne, je to soukromá informace
- ☐ Ne, partner/ka nemá profil na stejné síti

16. Pokud mají vaši rodiče, sourozenci nebo jiní členové rodiny profil na soc.síti, přidáte si je do „rodiny“?:

- ☐ Ano
- ☐ Ne
- ☐ Nevím, jestli mají profil na sociální síti

17. Myslíte si, že jsou v současné době sociální sítě dostatečně zabezpečené (např. proti úniku dat či útoku hackerů)?:

- ☐ Ano
- ☐ Ne
- ☐ Nevím

18. Uvažoval/a jste někdy o smazání nebo jste již smazal/a svůj profil ze soc.sítě?:

- ☐ Ano
 - Důvod:
 - ☐ Obávám se úniku citlivých informací
 - ☐ Nevyužíval/a jsem ho
 - ☐ Jiný důvod
- ☐ Ano, pouze z některých sociálních sítí
- ☐ Ne

19. Myslíte si, že jste závislí na soc.síti?:

- ☐ Ano
- ☐ Ne
- ☐ Nevím